45 ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 210 Կ. ՊՈԼԻՍ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 24/6 ՅՈՒՆՎԱՐ 1901 26 ՌԱՄԱԶԱՆ 24 ՔԵԱՆՈՒՆԻ ԷՎՎԷԼ 1317 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

10 ՓԱՐԱ

ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԷՖՔԵԱՐ

10 ՓԱՐԱ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ — ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ — ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ

MANZOUMÉ-I-EFKIAR
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN, POLITIQUE, FINANCIER ET LITTÉRAIRE
Directeur-Propriétaire
OHANNÈS F. KAÏSÉRIAN
38, Grand' rue de la S. Porte, 38
Constantinople

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ՔԷՕՍԷՐԵԱՆ
Առ որ կ'ուղղուին ամէն տեսակ գրութիւններ։

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Պապը Ալի ճատտէսի, 38
Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չեն տրուիր։

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղր.	50
Գաւառներու համար	108 ղր.	60

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 դրուշ։
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

منظومهٔ افكار
صاحب امتياز ومدير مسئولى
اوحانس فريد قيصريان
مطبعه و اداره خانه سى
باب عالى جوارنده ۳۸ نومرولى دائره خصوصه

ՄԵՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐՈՒՆ

Կը խնդրուի մեր բոլոր գործակալներէն, որպէս զի հաճին ընդհուպ և անպատճառ կարգադրել Թերթիս վարչութեանը հետ ունեցած իրենց հաշիւները, մինչեւ նոր տարի։

Առանձինն նամակներով հաղորդելու պէտք չենք տեսներ մեր յարգոյ գործակալներուն՝ մեր այս խնդրանքը, այդ կերպով ալ աւելորդ ծախքերու և ժամանակի պարապ վատնումի չենթարկուելու համար։

Աւելի չեշտելու հարկ կա՞յ արդեօք։

ՄՕՐ ԴԵՐԸ

«Ընտիր ուսուցիչներ կը պատրաստեն ընտիր աշակերտներ, բայց ընտիր մայրեր միայն կրնան պատրաստել ընտիր մարդիկը»։

Այդ խօսքը մեկէ աւելի ճշմարտութիւններ կը պարունակէ։ Մանկան հոգին սերտող, իմաստասիրող, անոր բարոյական խառնուածքին մէն մի խաւը պրպտող ու զննող՝ ներհուն ու բանիբուն դաստիարակ մը՝ բարի ունակութիւններով կրնայ ընդելուզել իր խնամքին յանձնուած տղու մը «բոյս բարուց»ը,— ինչպէս կ'ըսեն դասական բացագրութեամբ։ Սակայն այդ մանուկը եթէ սկիզբէն ընդունած չէ ընտիր մօր մը, իր չինիչ կոչումին գիտակ մօր մը նախակրթանքը, եթէ անոր ուղեղը ստացած չէ պարտ ու պատշաճ կաղապարումը, հոգին խանդավառ սլացքը դէպ ի իտէականը, սիրտը՝ ազնիւ զգացումէ վեհ ու վսեմ բաբախումը,— մի՛ միայն այդպիսի մօր մը օրինակելի ուղղութեամբ, այդպիսին, հոգեբան ուսուցչի մը չնորհիւ կրնայ ըլլալ ընտիր աշակերտ, և վերջ ի վերջոյ ընտիր մարդ ըլլալու երեւոյթներն ալ կրնայ ցուցնել, բայց իր ամբողջական նկարագրին մէջէն անմիջապէս պիտի ցայտէ վատթար կողմ մը, բաւական ցցուն, կարկառուն կողմ մը որ պիտի մատնանիշէ ընտիր մօր մը աւանդելիք տիպար կրթութեան չգոյութիւնը։

Մայրն է տղուն առաջին և բնական դաստիարակը։ Տղան անոր գուրգուրոտ գոգին մէջ պիտի կաղմակերպուի բարոյապէս։ Տղան կրկնակի կը սերի, կրնամ ըսել, իր մօրմէն.—Ա. ֆիզիքապէս Բ. բարոյապէս։ Մայրն այդ բարոյական սերումին հետ կը փոխանցէ զաւկին՝ միւնոյն ատեն՝ արարչահիւթ մը, —արարչահիւթ մը՝ խմորուած բարի կամ յոռի սկզբունքներով, որոնցմով պիտի կազմաւորուի ապագայ բարի կամ յոռի մարդը. մայրը կը դնէ իր զաւկին մէջ ապագայ մարդուն հիմը որուն վրայ պիտի խարսխէ իր կեանքին երկրորդ խնամակալ եղող դաստիարակը՝ իր բարոյականի շէնքը։ Ո՛րչափ հիմն ըլլայ ամրակուռ, և ո՛րչափ՝ տրամաքծապէս ուղիղ ու հաստատուն, ա՛յնչափ շէնքը պիտի ըլլայ անխախտ ու անսասան։ Դիւրաւ կը հետեւի թէ, տղան որ, իր անտիական առաջին տարիներուն մէջ վայելած չէ ընտիր մօր մը խնամքը, ո՛րչափ որ ալ տաղանդաւոր ուսուցչի մը չնորհիւ ստանայ իր զարգացումը, չա՛տ քիչ անգամ պիտի գրաւէ անիկա բարձր դիրք մը մարդկային ընկերութեան մէջ. չա՛տ քիչ անգամ պիտի յաջողի անիկա կեանքի կրկէսին մէջ։ Երկու հակառակ զօրութիւններ պիտի գործեն՝ այն ատեն՝ մանկան մէջ, որուն նկարագիրը երկու տարբեր ձուլուածներ, երկու ներհակ դրոշմներ ստացած է։ Իր կոչումին անգիտակից մայրը աշխատած է կաղմել զայն խախուտ, յեղյեղուկ յատկութիւններով և թիւր ու թերի սկզբունքներով. տիպար դաստիարակը ջանացած է չինել զայն բոլոր մարդանքով մը։ Սակայն մայրը անգամ մը դրոշմած է էրենը՝ մանկան մէջ։ Այդ էրենը ա՛յնչափ դիւրաւ չի ջնջուիր, այլ հետզհետէ կը չեչտուի, ուժգնապէս կը ներգործէ ու կը խորունկնայ. այդ էրենը ի՛նքն իսկ բնոյթն է մանկան, բնոյթն ալ ի՛նքն իսկ էութիւնն է տղուն։ Վարպետ դաստիարակը պիտի մաքառի այդ բնոյթին դէմ, որ յոռի կերպով կաղապարուած է. պիտի նկրտի այդ ստորին մետաղը «Սովփերի մաքուր ոսկիին» վերածելու։ Եթէ գերմարդկային ճիգերով յաջողի իսկ բարեփոխել զայն, անպատճառ պիտի մնայ անկէ մանկան մէջ՝ բան մը, որ չա՛րունակ պիտի զգացնէ իր չեղոքացնող, չքացնող գոյութիւնը։ Անոր մէջ պիտի խլրտին ու դղրդին երկու հակազդեցիկ ազդակներ, որք անդադրում պիտի տան իրարու իրենց բուռն հակահարուածը։ Մանուկը ձգտում ունի, թեւ ու թափ ունի. սակայն այդ թափը կը սթափի, կը վատի յանկարծ. ուրիշ բան մը կ'առաջնայ մանկան մէջ. այդ բանը ո՛ւղղակի ներարկուած էր իրեն՝ տգէտ մօրմէ մը. այդ բանը կը գործէ ու կը գործէ, առանց դուլ ու դադարի.— բուռն ու գետնաքարշ սողոսկում մը՝ որ չատ անգամ կը կապտէ մաքուր ու վսեմ ոլորտներու մէջ սաւառնող բարոյական ձգտումին թեւն ու թռիչը։ Ի բնէ չնաշխարհիկ ձիրքերով օժտուած բացառիկ էակներն են միայն, որ իրենց մօր կտակած այդ ստորնացուցիչ բնոյթը՝ աղտոտ կեղեւանքի մը, լպիրշ ու խենէշ խոչերանքի մը պէս թօթափելով, «Նորափետուր կը զարդարուին» և ընտիր մարդ կ'ըլլան։

Հեչտիւ կրնանք եզրակացնել թէ, անհնի՛ն է տգէտ մօր մը գործած աւերն՝ իր զաւկին ապառնի կեանքին նկատմամբ։ Վա՜յ այդ զաւկին, եթէ տգէտ դաստիարակ մըն ալ լրացուցիչ դերը կատարէ ի վերջոյ՝ անոր բարոյ վրայ գործադրուած այդ խամթարումին։ Այդպիսի զաւակ մը եթէ ժառանգած չէ ընդոծին ուչիմութիւն, սրատեսութիւն և չրջանկատ տրամախոհութիւն,—ինչ որ հազուադէպ է հարիւրին իննըսունին համար, այդպիսին կ'ըսեմ, չատ կանուխէն պիտի մոլորի, քար գայթակղութեան պիտի ըլլայ այն միջավայրին մէջ ուր կ'ապրի։ Անոր բարոյականը պիտի խրամատի ամէն կողմէ խուժող արտաքին յարձակումներէն, և պլչկուելով քիչ քիչ՝ մոլութեանց, ցոփութեանց ապականաբար փտախտացումէն, պիտի բորբոսի, պիտի սորսորի, ու բառին լայն առումովը պիտի փտի։ Այդ փճացումը պիտի ներգործէ ֆիզիքականին ալ վրայ և ալ անուղղելաւ, սոսկալի՛ կ'ըլլայ երեւակայել գործուած ընդհանուր աղէտը։ Կրկնակի մահացում մը մէկ խօսքով։

Թէ որչափ սուրբ ու նուրբ է մայրութեան կոչումը, և թէ մեր մայրերը որ աստիճան խորունկ տգիտութեամբ և արմատացած նախապաշարումով կը վերաբերուին՝ընդհանրապէս իրենց այդ կոչումին, զանց կ'ընեմ բացատրել, քանի որ անհատին՝կատարելագործումի, և ցեղին բնատիպութեան ու խկապութեան անխախտ ու անվթար պահպանումին շուրջը պտտւող այդ էն մեծ խնդիրը չարունակ կը ծեծուի ու կը ծեծուի մամուլին մէջ։

Մեր մայրերը թող գիտցած ըլլան միայն թէ, աստուածային է կոչումը զոր ստանձնած են։ Թող հաւատան թէ, երբ անոնք խանդոտ, կաթոգին կքած իրենց կեանք տուած էակին վրայ, մայրենի աղապատալից սիրոյ մը օծումով, գորովոտ համբոյրի մը յօզումով, անուչ՝ մեղրոտ խօսքեր փսփսան իրենց զաւկին, բարոյականի սաղմը կը դրուի բուն իսկ այդ զաւկին մէջ, թող հաւատան թէ, տիպար մօր մը և իր սրտահատորին միջեւ փոխանակուած գուրգուրալից աւուլիսի մը մէջ՝ ապագայ բարոյական կեանք մը կ'իրագործուի։

Տղու մը ճակատագիրը մօրմէն կախում ունի։ Հ.

ԹՈՒՐՔ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵՆԷՆ

ԹԱՓՈՒՐ ԿԵԱՆՔԸ

Հիմայ քանի տարիներ կար որ, այսպէս, ամէն առաւօտ, նամակներով լեցուն պայուսակը ձեռքը առած դուրս կ'ելլէր. քալել միշտ, քարայատակներու վրայէն, իր խոնջած անդամները քաչել տանիլ, աշխարհիս հազար ու մէկ անկիւններէ եկող այդ թուղթի կտորները՝ փողոցէ փողոց, դռնէ դուռ պտտցնելով բաչխել... ո՜հ, ասկէ ձանձրացած, այո՛, ալ խորչելու, ատելու չափ յափրացած էր։

Հիմա քանի տարիներ կար որ այսպէս չունչը հեղձուցիկ՝ տօթակէզ օրերու արեւին տակ տապկուելով, ձմեռուան ցուրտ անձրեւին տակ՝ վշտակիր, ջրաթաթախ ուսերը վեր բռնելով, խոնաւութենէն կկծող ոտքերը ցեխի մէջ քաչկռտելով՝ կը չրջէր չարունակ այս մեծ քաղաքին անհատում փողոցներուն մէջ, իր մէջքը ծեծող պայուսակին հետ... ո՜հ, ասկէ զզուած, անթիւ մարդերու անգէտ լրաբերը ըլլալէ ալ նողկացած էր։

Տարինե՜ր... անոնց անընդհատ, անխիրտ չարքը հորուածեր էր զինքը, իր գլուխը աւելի խոնարհեցնող, հողերու մօտեցնող հարուածներով։ Անկար, ջլատ՝ կ'իյնար գիչերը անկողնին վրայ, և առաւօտեան արեւը՝ «այսօր դարձեալ երեկուան պէս, ամէն ատենուան պէս ցրուիչ ես, և ցրուիչ պիտի ըլլաս միշտ», կ'ըսէր իրեն։

Ո՜հ, այն փողոցներուն օձապտոյտ անվերջանալի դարձերը, անխոնջ անդադար քայլերով տուներուն թիւերը կարդալու, խանութներէն անուն հարցնելու, մարդ մը գտնելու համար երբեմն ժամերով սատ անդ թափառելու դատապարտուած այդ թշուառ կեանքը։

Ահա այսօր յանկարծակի սկսող հեղեղաստատ անձրեւի մը անգութ սահանքին տակ գունաթափ հագուստներու ոսկորներու կը փակչին, ծակոտ կոչիկներէն ջուրը գուլպաներուն կ'անցնի, տաղտուկն ու խորչանքը կեանքի կ'եռայ իր մէջ։

Առանց տեղ մը ապաստանելու պէտքը զգալու՝ երբ թէ ուզէր արհամարհել զինքը մտրակող այս անձրեւը՝ հոն, խանութի մը դրան առջեւ, կը նստի խելոյն. անկարկ մը կը յառի իր առջեւ սեւ պզպզակներով եռացող ցեխին, փողոցին՝ կեանքի յուզմունքներու այն տեսարանին՝ որ դժոխային գետի մը պէս կը հոսի կարծես։ Նախ՝ հովանոցներուն տակ, նոր փայլուն կօչիկներով, տաքուկ անհոգ անցնողներ տեսաւ, յետոյ կառքերը որոնք տեղմերը պատռելով կը սուրային։

Ցուրտը, հովը, տեղատարափը ասոնց համար չէին անչուշտ։

Բոլոր այս հովանոցներ, այս կառքեր... այո՛, իր պայուսակը լեցնող նամակներուն տէրերը..։ Այս կեանքերու հոսանքին մէջ ի՞նչ էր ի՞նքը. անոնց նամակները բաչխելո՞ւ համար լոկ ծնած էր միթէ.

Երեսը յետոյ դարձուց փողոցէն. հիմա կը դիտէր ջուրը որ հոսումով իր լաթերէն կը թորէր արագ չիթերով. կը դիտէր իր կօշիկները որ պատառուած կը թուէին ցեխոտ ծնրակալներէն վար։

Ա՜հ, այդ նամակները, մէկէն եկող միւսին դարձող այդ բանե՛րը... ինքն անտեղեակ էր ատոնց. կեանքին մէջ և ոչ մէկ նամակ ընդունած էր ան, ուրիչներու թուղթերուն միայն պաչտօնեան էր ան։ Արդէն բարեկամ մը չունէր որմէ նամակ սպասէր խեղճը։

Այս ամէն օր լեցուող ամէն օր պարպուող պայուսակը միշտ յուսահատ սխով մը կը բանար կը գոցէր, ի՞նչ կըլլար, անոնցմէ մէկ հատը գէթ իրեն վերաբերէր՝ իր կեանքի միութաբութեան բաժին։

Այս թուղթի կտորներուն մէջ ինչե՜ր կը գուչակէր. լուռ ու մունջ փողոցի մը անկիւնը կին մը կը ճանչնար որ ամէն անգամ պատչգամին մէջ նստած՝ կը սպասէր իր զաւկին գրութեան. գիտէր երիտասարդ մը որ ամէն չաբաթ երեք չորս նամակ մէկէն կ'ընդունէր և որուն ձեռքերը կը դողային պահարաններու մէջէն վարդագոյնը չտապով բանալու միջոցին։

Ալ կամայ ակամայ տարիներ տեւող վարժութեանը չնորհիւ սրամտօրէն սկսած էր գրեթէ հասկնալ պարունակութիւնը այն թուղթերուն, անոնց ձեռքերէն, անուններէն, գիրերէն, հոտերէն։

Այո՛, կը զգար բոլոր այն թղթակցող հայրերն ու որդիները, ամուսինները. երիտասարդ սիրահարներ, այո՛, հովանոցներու տակ, կառքերու մէջ բազմած անցնող, իրեն պէս վիզերնին լեցուն պայուսակ մը չկրող այն նամակներու տէրերը կը հասկնար. և կը հասկնար նաեւ թէ ինքը ասոնց մէջ անբաղդ էր, զրկուած, երջանկութենէն անբաժին։ Իրեն նամակ մը իսկ պիտի չգար բոլոր կեանքին մէջ։

Եւ այս անյոյս կեանքը, այս դժբաղդ անտէր ցրուիչը, այս վշտաբեկ սիրտը ցաւ մը զգաց սաւղի։ Անհամբերելի չղթայով մը վիզէն կախուելով, գլուխը դէպի վար, դէպի հողը ծռել ուղելու պէս քաչող այդ պայուսակը —ուրիչներու գրութեանց պահարանը— բրցնել նետել, ոտքին տակ կոխկռտել և յետոյ՝ վայրկեան մը հանգչելու համար հոն, ազատութեանց վրայ, կառքի անիւներուն տակ սանկ մը երկնալ, ցեխերու մէջ ընկղմել ուզեց...

ԽԱԼԻՏ ԶԻԱ

Թարգմ. ՑԱՄՄԻԿ

ԶՈՐՍ ՀՈՎԵՐԷՆ

ՉԻՆԱԿԱՆ ՄԱՏԵԱՆՆԵՐ

Չինաստանէ վերադարձող արչաւախումբերը հետերնին չատ մը անտուկներ բերած չինական և մանչուրիական գիրքերու, որոնք սահմանուած են ճոխացնելու Իտալիոյ Թագաւոր Վիքթօր Էմմանուէլի մատենադարանը։

Հռոմի համալսարանին արեւելեան լեզուներու Բռօֆէսէօռը, Պ. Նօսէնթինի, հիմակ զբաղուած է անոնց մէկ գրացուցակը պատրաստելու։

Հատորներու թիւը գրեթէ 30,000 ի կը բարձրանայ, որոնց ամէնքն ալ կը վերաբերին աշխարհագրութեան, իմաստասիրութեան և գրականութեան։ Անոնցմէ չատերը գեղեցկապէս զարդարուն տպագրութիւններ են, և ուղղակի Բէքինի կայսերական մատենադարանէն բերուած։

ՀԱՐԻՒՐԱՄԵԱՆՆԵՐ

Անգլիացի գիտուն մը իւր ընդմիջուած զբօսանք մը իր ուսումնասիրութիւններուն, փորձած է հաշուել զանազան երկիրներու հարիւրամեաները։ Եւ հետեւեալ կերպով ցուցակ մը պատրաստեր է։

Գերմանիան 718 հոգի հարիւրամեաներ կը համրէ, այսինքն ամէնէն չատը միւս երկիրներուն բաղդատմամբ։ Ցետոյ կուգայ Սերպիան՝ որ 575 հոգի հարիւրամեայ ունի, յետոյ Սպանիան՝ 401 հոգի ունի։ Անգլիան՝ 146, Նորվէկիան՝ 23, Շուէտը՝ 10 և վերջապէս Պելճիքան՝ 5։

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ՆՈՐ ԹԵՐԹՕՆԸ (7)

ԿՈՐՈՆ

ԺԱՎԷԼ
ՓՈՂՈՑԻՆ ՈՃԻՐԸ

Բ.

ՀԱՅՐ ԼԱ ՇԻՖԻ ԳԻՒՏԸ

—Օ՜ն, դուք ալ եկէք, Մորփէօսի սաւաններուն մէջ քնանալու ատենը անցաւ...։

Իրենց պետին ձայնէն արթննալով, քնացողները անմիջապէս ոտքի ցատկեցին։

—Ետեւնուս եկէք։

Քրջահաւաքը, դասապետը և երկու ոստիկանները դուրս ելան պահականոցէն և արագ քայլերով գացին չէնքին տեղը, ուր աղէտալի գիւտը կը մնար։

Դասապետը գետնայարկը իջաւ, քննեց տեսաւ թէ հայր Լա Շիֆ ճշմարտութիւնը ըսեր էր, յետոյ, չափազանց անհանգիստ ըլլալով կէս մը բաց ծրարէն դուրս ժայթքող «սուրբ ֆինիք»ի գարշ հոտէն, վեր ելաւ։

Ցետոյ, իր մարդոցմէն մէկը չէնքին դրան առջին պահապան դրաւ և Նորէն Րիկօլէի և միւս ոստիկանին հետ ոստիկանատուն մեկնեցաւ։

Առտուան ժամը եօթուկէսն էր. սպասաւորը ոստիկանատունը աւլելու վրայ էր.

—Պէտք է անմիջապէս երթաք վարպետին իմաց տաք, ըսաւ անոր դասապետը։ Ժավէլ փողոցին մէջ կտոր կտոր եղած դիակ մը գտնուած է...։

Դրասենեակին մանչը իր խոզանակները, աւելը և իր աշխատութեան գործիքը ձգելուն պէս աճապարանօք հագաւ իր թիկնոցը, գլխարկը գլուխը անցուց և վազելով մեկնեցաւ դէպի փոխանորդին տունը։

Իրեն հաղորդուած այս լուրին վրայ, փոխանորդը կէս ձգեց իր առտուան թեթեւ նախաճաշը և ոտքի ելաւ։

Նառան բերաւ վերարկուն, գլխարկը ու գաւազանը...։

Վերջին ծայր չտապով հագուեցաւ... և դրասենեակի մանչուն հետեւեցաւ։

Փողոցին մէջ դասապետը և ոստիկանը, Հայր Լա Շիֆն ալ մէկտեղ պետին կը սպասէին։

—Պէրթրան, ըսաւ փոխանորդը իր սպասաւորին, դրասենեակ դարձէք. Պ. Պլանտէնը եկածին պէս, աղաչեցէք իրեն որ գայ զիս գտնէ... ըսէք նաեւ որ հետը քննիչ մըն ալ առնէ...

—Շատ աղէկ, պարոն փոխանորդ։

Պէրթրան մեկնեցաւ ուղղակի ոստիկանատուն։

Ատենակալը, քրջահաւաքին, տասնապետին և ոստիկանին առջին ինկած, որոնք յարգական դիրքերով իրեն կը հետեւէին, չուտով կիսաւարտ տունին առջեւ հասաւ։

Հայր Լա Շիֆի առաջնորդութեամբ գետնայարկը իջաւ

—Ահաւասիկ, ըսաւ մարդուկը մատովը կէս-բաց ծրարը ցուցնելով, որ չատ որոշ չէր երեւար տկար մթութեան պատճառաւ։

Դանակ մը տախտակներով գոցուած էր։

Պ. Լըվէրտուա, վերցնել տուաւ զանոնք։ Ցորդ լոյսի լայն չերտ մը թափանձեց ներքնայարկին մէջ ու ինկաւ ճիչդ այն սրբինալից ծրարին վրայ։

Այն ատեն փոխանորդը մարդկային միսէ կտորներ նշմարեց որոնք արիւնագոյն փայտի տաչուքի խառնուեր էին։

Բանի տեղ չի դնելով այս բեկորներէն բուրող «սուրբ ֆինիք»ի գանեցընող հոտը, պաչտօնեան ծռեցաւ աւելի աղէկ տեսնելու համար։

Աչքերուն առջեւ ունէր երկու սրունքի վարի մասեր, ոլոքին ամբողջ երկայնութեամբը, որոնք կտրուած էին ծնգոսկրին քիչ մը տակէն և բումբին ալ վերէն, երկու բարձքեր... Իրանի կէս մասը ուրկէ տակաւին սոսկալի կերպով պատռած պատառ եղած կնոջ ծիծ մը կը կախուէր։

Դիակին ո՛ր սեռին պատկանիլը հասկնալու միակ նչանն էր ատիկա։

Առաջին ակնարկով, փոխանորդը տեսաւ թէ բեկորներու կտրուածքները չատ լաւ կտրուեր էին։

Եւ ասիկա իրեն մտածել տուաւ թէ ամփիթատրէ մը գողցուած անդամահատական կտորներու ներկայութեանը կը գտնուէր պարզապէս։

Ամբողջին վրայ ատատօրէն սփռուած «սուրբ ֆինիք»ն ալ արդէն փաստ մը աւելի էր այս տեսութեան ի նպաստ. Բայց այս կարծիքին վրայ կանդ չառաւ բնաւ, որովհետեւ քիչ մը հակակիր ալ էր այս գաղափարին, և չէր ալ ուզեր առաջին ակնարկով դատը դասակարգելու ջանացողի կերպարանքը ունենալ։

Աւելի կը նախընտրէր խիզախ կերպով մը մտնել սպաննութեան մը ենթադրութեան մէջ։

Պ. Լըվէրտուա, ժամանակաւ ապահովութեան պետին քարտուղարը եղեր էր, և կը յիչէր թէ նմանօրինակ դատի մը մէջ այդ ենթադրութիւնը եղած էր, բայց յետոյ քննութիւնը հաստատած էր ու թէ կարելի էր ամփիթատրերէն մէկ քանի անդամազննական կտորներ դուրս հանել, բայց այս անգամ անկէ այնչափի մեծ քանակութեամբ գողնալը անկարելի կը թուէր։

Եւ սակայն վերջերս պատահած տեսակ պատմութիւն մը կը ցուցնէր թէ ինչ դիւրութեամբ դիակները կը փորձարկուին ամփիթատրոններուն մէջ։ Ճիչդ ալ օրաթերթերը կ'ըսէին կը մէջին ոստիկանի մը կողոպտուին մասին. ուղեղին տեղ գլխուն մէջ երգի թուղթեր լեցուցած էին, և ոստիկանին մարմինը չատ մը լիարդներ ունէր։

Այս վայրկեանին եկան հասան Պ. Պլանտէն քարտուղարը և ոստիկանատան քննիչ մը որոնք կուգային ինքզինքնին իրենց պետին տրամադրութեան տակ դնելու։

Պ. Լըվէրտուա անմիջապէս հրամայեց իր քննիչին որ չտապէ թէլէֆօնով իմաց տալ դատաւորներու կայանին և ոստիկանապետութեան։

(Շարունակելի)

ԽԱՐԻՃԻՅԷԷ

ԹՐԱՆՍՎԱԼ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ.—Մ. Քրիւկեր՝ Ինկիլթերա հիւքիւմէթի թարաֆընտան ղայրը րէսմի սուրէթտէ կէօնտէրիլէն պիր մուրախխասը էվվէլքի կիւն նէզտինէ գապուլ իթմիշ, վէ սուլհ հագգընտա միւզաքէրաթտա պուլունմուշ տըր։

ՎԷՆԷԶՈՒԷԼԱ ԱՀՎԱԼԸ.—Վէնէզիւէլա ասիլէրի րէիսի ճէնէրալ Մաթօս նամընա, Պէլճիգատան սիլահ վէ Թօփ իւքլէնէրէք եօլա չըգան՝ «Լապրատօր» կէմիսի օլմաևուպ, Թուրնամ կէմիսի օլտուղը, Վէնէզիւէլա հիւքիւմէթի թարաֆընտան իլան օլունմուշ, վէ մէզքիւր կէմիի Վէնէզիւէլա հիւքիւմէթինէ թէսլիմ իտէճէք Վէնէզիւէլալըլարա 2000 լիրա իլէ, կէմինին հիմանէսի միւքեաֆաթ օլարագ վատ իտիլմիշ տիր։

ՎԷՆԷԶՈՒԷԼԱ ՎԷ ԱԼՄԱՆԻԱ.—Միւճթէմիա Ամէրիգա խարիճիյէ նազըրը Մ. Հէյին Վէնէզիւէլա վէ Ալմանիա իխթիլաֆը հագգընտաքի էֆքեարը՝ պիր մուխթիրէ սուրէթինտէ Ալմանիա հիւքիւմէթինէ թէպլիղ օլունմուշ, վէ մէզքիւր մուխթիրէ՝ Ալմանեանըն Վաշինկթօն սէֆիրի Մ. Հօլլպորն իլէ, Մ. Րուզվէլթ վէ Հէյ արասընտա ճէրէեան իտէն միւզաքէրաթ իւզէրինէ թանզիմ օլունմուշ տըր։

Էֆրէնճի գէկտ. 31 Թարիխինտէ Վաշինկթօն գապինէսինին իճթիմաընտա, Վէնէզիւէլա վէ Ալմանիա իխթիլաֆը՝ էհէմմիյէթլի սուրէթտէ միւզաքէրէ իտիլմիշ տիր։

ՍԲԱՆԻԱ ԱՀՎԱԼԸ.—Րէսմի կազէթանըն նէշր իթտիկի պիւտճէտէ, պու սէնէ մէսարիֆի՝ 971,000,000, վէ վարիտաթը 974'000,000 բէզէթա օլտուղու կէօսթէրիլմիշ տիր։

ԱԼՄԱՆԻԱ ՎԷ ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ.—«Տէյլի Մէյլ» կազէթասը՝ Բրէնս տը Կալըն եագընտա Ալմանեաևա իճրա իտէճէկի սէեահաթտան պահս իթտիկի սըրատա, մէզքիւր զիեարէթին Ինկիլթէրա վէ Ալմանեա հիւքիւմտարլարը խանէտանլարը իլէ իքի հիւքիւմէթ արասընտա մէվճուտ օլան սամիմի միւնասէպաթա բէք զիեատէ գուվվէթ վէրէճէք տիր։

ՖՐԱՆՍԱ ՎԷ ԻԹԱԼԵԱ, Ֆրանսանըն Րօմա սէֆիրի՝ եէնի սէնէ միւնասիպէթի իլէ Ֆրանսա թէպաասընը նէզտինէ գապուլ իթտիկի սըրատա, պիր նութգ իրատ իթմիշ տիր։ Միւշարիլէյհ՝ նութգընտա, կէչէն սէնէնին Ֆրանսա վէ Իթալեա իչուն ֆաիտէլի պիր սէնէ թէշքիլ իթտիկինի, վէ չիմտիքի մէզքիւր սէնէ զարֆընտա իքի հիւքիւմէթին տօսթանէ միւնասէպաթը գաթի սուրէթտէ էսասլըշտըրըլտըղընը, վէ պու միւնասիպէթլէ Իթալեա տօնանմասընըն Թուլօնը զիեարէթինի, վէ Տիւք տը Ճէնովա իլէ Մ. Լուպէնին միւլագաթընը զիքր վէ մէզքիւր իքի վագաանըն Ֆրանսըզլարըն գալպընտա ունուտըլմայաճագ խաթըրալար պըրագտըղընը պէեան իթմիշ տիր։

Միւշարիլէյհ սէֆիր Մ. Պարրէր՝ սէօզլէրինէ տէվամ իլէ, պունտան սէօրթ սէնէ էվվէլ իքի հիւքիւմէթ արասընտա իխթիլաֆը մուճիպ օլան պիր մէսէլէնին գաթիյէն հալլ օլունտուղունու, վէ իքի հիւքիւմէթին խարիճէն բէք էյի միւնասէպաթտա պուլունտուղունը, վէ Իթալեա խարիճիյէ նազըրը Մ. Բրինէթթինին սօն պէեանաթընտան պահս իթտիկի սըրատա, միւշարիլէյհ նազըրըն Իթալեա իլէ Ֆրանսանըն միւնասէպաթընը իլէրլէթմիշ օլտուղունու, վէ պու խուսուսըն կէլէճէք սէնէլէրտէ իքի Լաթին միլլէթի արասընտա անճագ սուլհ վէ մուհաֆազէթ ճարի օլաճաղընա տէլիլ պուլունտուղունու իլավէ իթմիշ տիր։ Սէֆիրին նութգը՝ հազըր պուլունանլար թարաֆընտան չիտտէթլէ ալգըշլանմըշ տըր։

ՉԻՆ ԱՀՎԱԼԸ.— Հօնկ-Քօնկտան պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, Հաօ լիմանը ճիվարընտա Գլար խամինտէ պիր Ալման վափօրը պաթմըշ տըր, գաքտանը իլէ 18 քիշի մահվ օլմուշ տըր։ «Հանօի» խամինտէքի Ֆրանսըզ վափօրը թարաֆընտան 42 քիշի գուրթարըլմըշ տըր։

ՉԻՆ ՎԷ ՌՈՒՍԻԱ.— Րուսեանըն Փէքին սէֆիրի՝ Մանչուրի մէսէլէսինին եագընտա հալլ օլունաճաղընը էճնէպի սէֆիրլէրէ պիլտիրմիշ տիր։

Մումաիլէյհ սէֆիրին պու հարէքէթինէ նազարէն, Մանչուրի մուգավէլէ նամէսինին Չին թարաֆընտան րէտտ վէ եա գապուլը՝ Րուսիա իչուն միւսավի պիր չէյ օլաճաղը անլաշըլըեօր։ Մանչուրի մուգավէլէնամէսի՝ եէնի սէնէ պիթմէզտէն էվվէլ իմզալանմաեաճագ օլուրսա, մէզքիւր մուգավէլէ հագգընտա վուգու պուլան միւզաքէրաթըն Րուսիա հիւքիւմէթի թարաֆընտան թաթիլ իտիլէճէկի՝ չին րէսմի տաիրէլէրինտէ րիվաէթ օլունտուղունու Րուսեանըն Փէքին սէֆիրի Մ. Լէսսար իլան իթմիշ տիր։

ՖՐԱՆՍԱ ՎԷ ՎԱԹԻԳԱՆ.—Բարա հազրէթլէրի՝ քէնտիսինի զիեարէթ իթմէք իւզրէ Րօմաեա կիթմիշ օլան Ֆրանսըզլարտան իւէրի կէլէնլէրինի նէզտինէ գապուլ իթտիկի սըրատա, Ֆրանսըզ բարլամէնթօսը թարաֆընտան գապուլ օլունան րուհանի ճէմիյէթլէր լաիհասը՝ գաթօլիք մէզհէպինէ չիմտիեէ գատար էմսալը կէօրիւլմէմիշ տէրէճէտէ չիտտէթլի պիր տարպէ պուլունտուղընը պէեան իթմիշ տիր։

ՍՎԻՉԷՐԱ.— Պիր չօգ Ֆրանսըզ րուհանի ճէմիյէթլէրի՝ Ֆրանսըզ պանգալարընտա պուլունան բարալարընը Սվիչէրա պանգալարընա եաթըրըշլար տըր։ Պու եագընլարտա Ֆրանսատան Սվիչէրաեա՝ բէք չօգ բարա վէ ձիգվիթ հիճրէթ իթտիկինտէն, չիմտի Սվիչէրա հիւքիւմէթի մէճլիսի՝ մուհաճիրլէր մէսէլէսինի միւզաքէրէ իթմէքտէ տիր։

ՌՈՒՍԻԱ ՎԷ ԱՄԷՐԻԳԱ.—Պէհրէնկ պօղազընտա տէնիզ ավը ավլամագ իչուն, Րուսիա իլէ Ճէմահիրը Միւթթէֆիգա արասընտա զուհուր իտէն մէսէլէլէրին հալլընա մէէմուր իտիլէն Ֆիլէմէնկ հիւքիւմէթի միւշավիրլէրինտէն Մ. Խասէրէ, Ամէրիգա հիւքիւմէթինին սօն նօթասընա Րուսիա թարաֆընտան վէրիլէն ճէվապ՝ էֆրէնճի գէկտտէմբէր 30 թարիխինտէ թէպլիղ օլունմուշ տըր։

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ ՎԷ ԱՄԷՐԻԳԱ.— Գանատա վէ Ալասգա հուտուտլարը իլէ Պահրը Մուհիթը Աթլասիտէ տէնիզ ավը մէսէլէսի, վէ պազը խուսուսաթ հագգընտա Ինկիլթէրա իլէ Ամէրիգա արասընտա մէվճուտ օլան պիր չօգ իխթիլաֆըն թէսվիյէսի իչուն, եագընտա եէնի միւզաքէրաթա կիրիշիլէճէկի խապէր վէրիլիեօր։

Ինկիլթէրանըն Ամէրիգա սէֆիրի Լօրտ Բօնսֆօթ՝ մէէմուրիյէթէ միւտտէթինի պիթիրմէզտէն, իքի տէվլէթ արասընտա հէնուզ հալլ օլունմաեան մէսէլէլէրին հալլընը արզու իտիեօր։

ՏՕՔԹԷՕՐ ՀՕԼԶԻՆԿԷՐ.— Վիէննատա տօգթէօր Հօլզինկէր խամինտէ պիր հաքիմ կէչէն բազար կիճէսի քէնտինի թէլէֆ իթմիշ տիր։ Մումաիլէյհ՝ պիր միւտտէթտէն պէրի չիտտէթլի կէօզ աղրըսընա մուպթէլա օլտուղունտան, պիւսպիւթիւն քէօր օլաճաղը գօրգուսը իլէ, նէֆսինի թէլէֆ իթտիկինի պըրագտըղը վարագատա պիլտիրմիշ տիր։

ՌՈՒՍԻԱ ՎԷ ՖԻՆԼԱՆՏԻԱ.—Ֆինլանտիատա պուլունան Հէլսինկֆօրս չէհրինտէն խապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ, մէզքիւր չէհրտէ չըգան կազէթալարտան 3ի լաղվ, 7սի պիրտէն պէշ այա գատար միւտտէթլէրլէ թաթիլ իտիլմիշ, վէ տիկէր իքիսինէ տախի չիտտէթլի թէնպիհլէր օլունմուշ տըր։

ՖՐԱՆՍԱ ՎԷ ՌՈՒՍԻԱ.—Րուսիա իմբէրաթօրը՝ եէնի սէնէ միւնասէպէթի իլէ Ֆրանսա րէիսի Մ. Լուպէէ աթիտէքի թէլէկրաֆնամէեի չէքմիշ տիր.

«Եէնի սէնէ միւնասէպէթի իլէ, իմբէրաթօրիճա վէ պէն՝ Ֆրանսա իլէ զաթընըզա խալիսանէ թէպրիքեաթըմըզը պէեան իտէրիզ։ Կէչէն սէնէքի էն կիւզէլ խաթըրալարըմըզտան, ալէլ խուսուս ֆօ-Բ վէ Տ-ԲԲէֆէֆէ-Տը պուլունան Ֆրանսանըն լաթիֆ մէմլէքէթինտէ կէչիրտիկիմիզ կիւնլէրին խաթըրաթը՝ պիզիմ իչուն ֆէվգէլատէ գըյմէթտար տըր։»

«ՆԻԳՕԼԱ»

Մ. Լուպէ տախի ճէվապէն միւշարիլէյհ իմբէրաթօր հազրէթլէրինէ չու թէլտա պիր թէլէկրաֆնամէ չէքմիշ տիր։

«Զաթը հիւմաէօնլէրի իլէ, իմբէրաթօրիճա հազրէթլէրի թարաֆընտան, ֆօ-Բ վէ Տ-ԲԲէֆէֆէ-Տը պուլունան Ֆրանսա հիւքիւմէթի հագգընտա պէեան օլունան խալիսանէ թէմէննիյաթտան տօլաեը ֆէվգէլատէ միւթէշէքքիրիմ. Ֆրանսա՝ զաթը հիւմաէօնլէրի իլէ իմբէրաթօրիճա հազրէթլէրինին սօն զիեարէթինին խաթըրասընը ասլա ունուտմաեաճագ կիպի, եէնի պիր զիեարէթինիզ իլէ պու լաթիֆ խաթըրաեը թէճտիտ արզուսունու պույրուլտուղու հալտէ, ֆէվգէլատէ մէմնուն վէ մէսրուր օլաճագ տըր։»

ՌՈՒՍԵԱՆԸՆ ԵԷՆԻ ԼԻՄԱՆ ՐԻՒՍՈՒՄԸ.—Րուսեանըն եէնի լիման րիւսումընա տաիր թանզիմ իտիլէն նիզամնամէ՝ 1902 սէնէսի յունվարընտան իթիպարէն թաթպիգ օլունաճագ տըր։

Պունտան սօնրա, Րուսիա լիմանլարընա կիրէն հէր կէմիտէն, եալընըզ իքի ճինս րիւսում ալընաճագ տըր քի, պիրինէ կէմի րէսմի, վէ տիկէրինէ պուտ րէսմի տէնիլիեօր։ Կէմի րէսմի՝ լիմանա կիրէն հէր կէմիտէն թօնիլաթօ պաշընա 10 գաբէք տիր։ Ֆագաթ պու 10 գաբէք՝ Րուսիա իլէ թիճարէթ մուահէտէսը ագտ իտէն միլլէթլէրէ աիտ կէմիլէրտէն ալընաճագ տըր։

Տիկէր կէմիլէրին պէհէր թօնօսընտան 2 րուպլա րէսմ ալընաճագ տըր։

Պուտ րէսմի օլարագ, պուղտայ, գուրու օթ վէ սաման կիպի չէյլէրին պէհէր պուտընտան $^1/_4$ գաբէք, պիլճիմլէ քէնտիր վէ պունա պէնզէր չէյլէրին պէհէր պուտընտան $^1/_2$ գաբէք, վէ Րուսիաեա իտխալ օլունան սաիր հէր ճինս էշեա վէ մահսուլաթըն պէհէր պուտընտան 1 գաբէք ալընաճագ տըր։

Պու րէսմ կէմիլէրին համուլէ սէնէտլէրինէ կէօրէ ալընաճագ տըր։

ՍՐՊԻՍԹԱՆ ԲՕԼԻԹԻԳԱՍԸ.—Պիւքրէշտէ նէշր օլունան «Վօյնչա Նազիօնալ» կազէթասընըն սօն թարիխլի նիւսխասընտէ, Րումանիա իլէ Սրպիստան արասընտա ճարի օլան սիեասի միւնասէպէթըն բէք տօսթանէ պուլունտուղու տախի պահս իլէ, աթիտէքի պէեանաթտա պուլունմուշ տըր։

«Սրպիսթանտա իգթիտար սահիպի օլմագ իւզրէ պու կիւն 3 գըսմ խալգ վար տըր քի, պունլարըն պիրինճիսի րատիգալ, իքինճիսի լիպէրալ, վէ իւչինճիսի բրօկրէսիսթ խամլէրի իլէ զիքր օլունուր։ Պու կիւն իգթիտար վէ իճրա մէվգիինտէ պուլունանլար՝ րատիգալլար օլուպ, էքսէրիսի Րուսիա թարաֆտարը տըր։»

Սրպիսթան հիւքիւմէթի՝ Տէվլէթը Ալիյէէ Օսմանիյէէ իլէ էյի կէչինմէկի գըյմէթինի, վէ հիւքիւմէթը Սէնիյէէ իլէ տօսթանէ միւնասէպաթտա պուլունմագ սաեէսինտէ էլտէ իտէճէյի մէնաֆիին տէրէճէսինի բէք կիւզէլ թագտիր իթմիշ, վէ իգթիտար մէվգիինտէ հէր հանկի ֆըրգա պուլունուրսա պուլունսուն պունուն հուսուլընը թէմին իչուն, ճիտտէն չալըշմագտա պուլունմուշ տըր։

ԵԱՀՈՒՏԻԼԷՐԻՆ ԻՍԹԻԳՊԱԼԸ.—Սիօն Գօնկրէսի րէիսի տօգթէօր Մօիզ՝ Եահուտիլէրին կէրէք թիճարէթտէ վէ կէրէք սանաթտէ թէրագգի իթմէլէրի իչուն, աթիտէքի թէտպիրլէրի թէքլիֆ իթմիշ տիր։

1. Եահուտիլէրի չալըշմաղա վէ հէր հանկի իշէ ալըշտըրըպ, անլարը պիր մէսլէք ինթիխապ իթմէեէ մէճպուր գըլմագ.—2. Ֆագիր Եահուտիլէրէ բարա իգրազ իթմէք իչուն լազըմ կէլէն վասայթի թէտարիք իթմէք.— 3. Պու խուսուստա թէշքիլ օլունաճագ մէճլիսէ՝ սըրֆ Եահուտի բարասը օլմագ իւզրէ 200,000 լիրաեը կէչմէմէք։

ՆԸՇԱՆ

Սըհհիյէ տաիրէսի պիրինճի չիւպէսի միւտիրի Թագիր միրլիվա Պէհճէթ բաշաեա թէպտիլէն պիրինճի րիւթպէտէն Մէճիտի նըշանը զիշանը իհսան պույրուլմուշ տըր։

ՄԻՏԱԼԻԱ

Էրմէնի բաթրիգը րիւֆաթլու Օրմանեան էֆէնտի հազրէթլէրինէ ալթըն իփթիխար միտալեասը իհսան պույրուլմուշ տըր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷԷ

ՊԷՆՏԷԻ խասս վէ թիւֆէնկիի հազրէթը Շէհրիեարի Աhմէտ Ճէլալէտտին բաշա հազրէթլէրինին պիր գաչ կիւնտէն պէրու միւնհարիֆ իւլ միզաճ պուլունտուգլարը մէսմուը Ալի պույրուլտուգտա, սէր սէճճատէճի Իզզէթ պէյ էֆ. գուլլարընը միւշարիլէյհին գօնագլարընա իզամ վէ իսթիֆսարը խաթըրլարընա ինաեէթ պույրուլմուշ տըր։

ՄԱԶՆՈՒՆԻՆԻՆԱԼԷՅՀԻՆ մէննը մուհաքէմէսինէ վէ եա ատէմը մէսուլիյէթինէ վէ եա պէրաէթինէ գարար վէրիլտիկի հալտէ, պա արզը հալ հագգը չախսի թալէպինտէ պուլունան միւտտէի չախսինին մէսարիֆը մուհաքէմէ իթմէսինէ մէճպուր թութուլմասը լազըմ կէլէճէկի՝ իճապ իտէնլէրէ պիլտիրիլմիշ տիր։

ՄԻՍՏԱՄԷԼ բուլ եաբըշտըրըլան էվրագըն, սախթէ բուլ իսթիմալինտէ օլտուղը կիպի, Տիւեունը Ումումիյէեէ թէվտիի լազըմ կէլմէեաճէկի՝ էնճիւմէնը Ատլիյէճէ թահթը գարարա ալընմըշ տըր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖՆԱՄԷ ՄԱԳՊՈՒԶԸ.— Ղայրը րէսմի թէլէկրաֆնամէլէր իչուն, եալընըզ բուլ բարասը օլան 10 բարա մուգապիլինտէ մութլագա մագպուզ վէրիլմէսի, վէ մագպուզ գօչանլարընըն տախի մէրսուլէ տէֆթէրլէրի իլէ պէրապէր մէրքէզլէրէ կէօնտէրիլէրէք թաթպիգ իճրա օլունմասը թահթը գարարա ալընմըշ տըր։

ԻԲԷՔՏԷ պուլունան սապըքըը Շահանէնին իգամէթի իչուն պիր գարագօլխանէ ինշա օլունաճագ տըր։

ԹԻՖԹԻՔ քէչիլէրինտէն ալընան րէսմին արթըրըլմասը միւնասիպ օլուպ օլմաեաճաղը հագգընտա Տէրսաատէթ Թիճարէթ Օտասընտան էտիլէն իսթիլամա, թիֆթիք հասըլաթընըն տահա զիեատէ թէզայիւտի իչուն, ալընան րէսմին արթըրըլմասը տէյիլ, պիլաքիս թէնզիլի լազըմ կէլէճէկի ճէվապը վէրիլէճէքմիշ։

ԻՆԹԻՀԱՐ.— «Նօրթհ Պրիթիշ էնտ Մէրքէնթայլ» սիկուրթա գումբանեասընըն Սթանպօլ աճէնթէսի պաշ քեաթիպի՝ կէչէն կիւն խանէսինտէ քէնտի քէնտինէ պիր րէվօլվէր պօշալթարագ ինթիհար էթմիշ տիր։

ՏԷՎԼԷԹԸ ԱԼԻՅԷԷ վէ Եունան թիճարէթ մուգավէլէսի միւզաքէրաթը՝ Պայրամտան սօնրա պաշլանաճագ տըր։

ԷՇԳՐԵԱ.— Թօսեա աշիրէթի րէիսլէրինտէն Սալիհ Մուսթաֆա աղա՝ Քիւրտի աշիրէթի րէիսլէրինտէն Կիւլ աղա՝ Ապտուլլահ պին Շէյխ Զիհնի վէ Պէլվանը Մօլլա Մէհմէտ՝ հալը ֆիրար վէ չէգավէթտէ պուլունմագտա իքէն, պու տէֆա հիւքիւմէթը մահալլիյէեէ միւրաճաաթ վէ արզը տէխալէթլէ պունտան սօնրա գավանին վէ նըզամաթը տէվլէթէ գարշը հուրմէթքեարանէ պուլունմալարընա եէմին էթմիշլէր տիր։

ԲՕՐԹՈՒԳԱԼ մահսուլընըն մէզզուլ օլուպ բարա էթմէտիկի իչուն, Թաճիրլէր՝ Եաֆա վէ Շամ աճէնթէլէրինէ մալ կէօնտէրմէմէլէրինի էմր իթմիշլէր տիր։

ՖՐԱՆՍԸԶ պահրը սէֆիտ տօնանմասընտան Շանսի վէ Լինուա գրուազէօրլէրի՝ Պէյրութ լիմանընը զիեարէթ իլէ չէհրի սէլամլամըշ վէ պիլմուգապէլէ իսթիհքեամաթտան տախի իատէի սէլամ իտիլմիշ տիր։

ԻԶՄԻՐՏ ՐԸԽԹԸՄԸ.— Իզմիրտէ պիր րըխթըմ վէ լիման ինշասը իչուն, Պապը Ալիտէն իմթիեազ թալէպ էտիլմիշ տիր։ Պու իմթիեազ՝ ազտէմէէ Թաշճըեան Սարգիս էֆ. թարաֆընտան իսթիհսալ էտիլմիշ իտի իսէ տէ, միւտտէթը մուգարրէրէ զարֆընտա իճրասի թէահհիւտ էտէմէտիկի իչուն, ֆէսխ օլունմուշ իտի։ Շիմտիքի թալիպին իգթիտարը մալիյէսինին թահգիգը՝ Մալիյէ նազարէթինէ հավալէ իտիլմիշ տիր։ Պու տէֆա իմթիեազ թալէպ իտէն զաթ՝ Մէհմէտ Սաալիթ էֆ. նամ պիրիսի տիր։

ՊՐՈՒՍԱ Համիտիյէ մէքթէպը սանաեիինտէ իբէք պէօճէկի թօհումու գըշլաթմագա մախսուս ալէթլէր եաբտըրըլմասը իչուն, թէշէպպիւսաթտա պուլունուլմուշ տըր։

ՄԱՏԷՆ ՄԷՔԹԷՊԻ.—Տէրսաատէթտէ պիր մատէն մէքթէպի թէշքիլի իչուն, Ֆրանսանըն պիրինճի տէրէճէ մատէն մէքթէպլէրի բրօկրամլարը թէտգիգ վէ մէսարիֆը իտարէսի խուսուսընըն թէտգիգըտա բրօկրամըն գապուլընտան սօնրաեա թալիգ իտիլմիշ իտի։ Մէրճիի աիտի՝ Ալման մատէն մէքթէպլէրի բրօկրամլարընըտա թէտքիգ իթմիշ օլմագլա, չիմտիքի հալ, միւտտէթը թէճրիպիյէսի իքի սէնէ օլարագ, Մէմալիքը Մահրուսէի Շահանէտէ կիւնտէն կիւնէ էքսիլմէքտէ օլան մատէնճիլէրին եէրինէ իքինճի տէրէճէտէ մատէնճիլէր եէթիշտիրմէեէ քեաֆի պիր մէքթէպ թէէսիսի՝ ճանիպը Պապը Ալիեէ իշար վէ իճապընըն իճրասը թէմէննի օլունմուշ տըր։

ՄԱԱՇԸ ումումինին պու կիւնտէն իթիպարէն խազինէի մալիյէտէն թէվզիինէ պաշլանաճագ տըր։

ԷՐԶՐՈՒՄ գալէսի իլէ Տըշտէվրէ իսթիհքեամաթընըն միւհթաճը թամիր օլան մահալլէրինին թամիրի մէսարիֆինին՝ էմվալը միւսաիտ եէրլէրտէն հավալէթէն ախզը իլէ մէզքիւր եէրլէրին պիր ան էվվէլ թամիր վէ թէրմիմի՝ լազըմ կէլէնլէրէ էմր օլունմուշ տըր։

ՊԱԱԼՊԷՔՏԷ բուխսաթը րէսմիյէ իլէ հաֆէրիյաթ իճրա իտէն իքի Ալման՝ Րօմալըլարտան գալմա պազը բութխանէլէրին էսէրլէրինի պուլմուշլար տըր։

ՎԱՆ վիլաեէթինտէ խայլըճա գար եաղմըշ վէ պունուն կէլէճէք սէնէ մահսուլաթընա մէտարը օլաճաղը իչար օլունմուշ տըր, էքմէք տախի բէք ուճուզ իմիշ։

ՏԷՆԻԶ ԳԱԶԱՍԸ.— Տիւն ագշամ էն սօնրա քէօբրիւտէն հարաքէթ իտէն խալիճ վափօրը՝ Ֆէնէր իսկէլէսինէ եանաշաճաղը սըրատա, եանըլըշ պիր մանօվրա նէթիճէսի օլարագ, տավլունպազ թարաֆընտան չիտտէթլէ իսկէլէեէ չարբմըշ վէ իսկէլէ իլէ վափօրուն տավլունպազը վէ պիր թարաֆ չարխը ֆէնա հալտէ րախնէտար օլմուշ վէ վափօր՝ պիր թարաֆընա եաթարագ իչինտէ պուլունան եօլճուլարըն ֆէնա հալտէ գօրգմասընը վէ ֆէրեատընը մուճիպ օլմուշ տըր։ Պու միւսատէմէտէն հասըլ օլան չէտմէթէ՝ վէ վափօր խալգընըն ֆէրեատը՝ Ֆէնէր կազինօսունտան իշիտիլմիշ իւզէրինէ հէր քէս տըշարը ֆըրլամըշ, վէ վափօր եօլճուլարը՝ էթրաֆտան իմտատա գօշան գայըգ վէ սանտալլարլա սահիլը սէլամէթէ չըգարըլմըշ տըր։

ՃԻՊԱԼԻ ՀԱՐԻԳԻ վէ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԻԱԼԱՐԸ

Ճիպալի հարիգինտէն էվվէլ, Սիկուրթա չիրքէթլէրինին պազըլարը՝ մուգավէլէնամէլէրինի իպթալ իթմէք իսթէմիշլէր վէ հաթթա սիկուրթա ամանլարընտան պիր գաչը հարիգտէն իքի կիւն ագտէմ մահէլլէ հարիգի մուահէտէ իթմիշ վէ ֆագաթ մուգավէլէնամէլէրինի իպթալա վագըթ պուլամամըշ օլտուգլարը թէզահիւր իտիեօր։

Պինաէնալէյհ չու հարիգըն գաստէն իգա իտիլտիկի չիւպհէսիզ տիր, պունուն պաշլը սէպէպի տէ սիկուրթա ամանլարընըն՝ էհմիյէթլի սուր իթթիմալա ալըշմըշ օլան միւֆէթթիշլէրէ ինանարագ պիր թագըմ քիմսէլէրին խանէլէրինի ֆահիշ ֆիաթլա՝ սիկուրթա իթմէլէրի տիր։

Րիվաեէթէ նազարէն, հարիգտէն 4 կիւն էվվէլ Իւրպէն գումբանեասը միւֆէթթիշի Մ. Զաֆիրի՝ պիր էվին ուֆաճըգ իքի օտասընտաքի էշեաեը պիր ատամը վասըթասը իլէ Իւրպէն գումբանեասընա 200 լիրաեա վէ ըրլըթըրմա ֆօթօղրաֆճըլըգ էտէն Սօգրանօնըն մալը օլան մէզքիւր էվի տէ 400 լիրաեա Րօյեալ գումբանեասընա սիկուրթա իթտիրմիշ տիր. Անճագ 400 Ինկիլիզ լիրասընա սիկուրթա իտիլէն պու էվին եանընտա պուլունան տահա պէօեիւք պիր էվին 140 օսմանլը լիրասընա սաթըլմըշ օլտուղու անլաշըլըրսա, իչտէ նէ խօլտա պիր ֆիքր պուլունտուղը մէյտանա չըգար։ Զաֆիրի՝ Իւրպէնին ատամը օլտուղը հալտէ, նէ՞ մէճպուրիյէթլէ պու էվի Րօյեալ գումբանեասընա սիկուրթա իթտիրտիկինի անլամագ իչուն, Րօյեալըն աճէնթէսի թահգըգաթ իճրա իտիեօր, (պիզճէ պու թահգըգաթը էվվէլ էթմէլէր, տահա ճիտտի վէ տահա էհմիյէթլիսի պիր հալտէ պուլունմուշ օլուրլար իտի։) Մ. Զաֆիրինին ավտէթինէ չիտտէթլէ պէքլէնիլիեօր (Նէ՞րէեէ կիթմիշ աճէպա). Իւրպէն գումբանեասը աճէնթէսինտէ քէնտի ատամը օլան Զաֆիրինին պուլմագ իչուն, պիր գաչ կիւն ավա կիթմէքտէն սարֆը նազար իթմիշ տիր։ (Կալիպա կէօլէթիլէն ավ՝ պու տէֆա Ճիպալիտէն չըգաճագ տըր). Պու գումբանեանըն աճէնթէսի՝ Է. Կլավանի նամ պիր զաթ իմիշ. (Աճէպա Թագսիմտէ չըմէնտօֆէր բրօմէսի սահթան պիր Է.... Կլավանի վարըսա օ մու տըր)։

Զաբըթաճա իճրա իտիլէն թէտգիգաթ վէ թահգըգաթ նէթիճէսինտէ, պունճա ալէլէրինին սէֆալէթինէ սէպէպ օլան աճէնթէլէրին չէվիրտիկի էնթրիգալարըն մէյտանա չըգաճաղը մէճմուլ տըր։

(Մ—ւէ—մ)

ԱԶԳԱՅԻՆ

Խառն Ժողովը առաջիկայ ուրբաթ օր, Ս. Ծնունդի տօնէն առաջ, անգամ մըն ալ նիստ պիտի գումարէ, օրակարգին վրայ գտնուող մէկ քանի խնդիրներու կարգադրութիւն մը տալու։

—Սպարապետութեան թարգմանութեան դիւանին պետ Միքայէլ էֆ. Մամիկոնեան, որ Բերայի Թաղ. Խորհրդոյ ատենապետն է, հիւանդ ըլլալով, Սպարապետ փաշան իր կողմէն մէկ քանի անգամ Սպարապետութեան Դրան պաշտօնատարները ղրկած է՝ վսեմ. հիւանդին ողջութիւնը հարցնելու։

Նորին Վսեմութեան կ՚այցելեն նաև բազմաթիւ անձնաւորութիւններ, ինչպէս նախընթաց օր Կիլիկիոյ նորընտիր Կաթողիկոսը։

— Նիկոմիդիոյ Տաղ գիւղի եկեղեցին պիտի նորոգուի 50—60 ոսկի ծախքով։

—Կովկասի զանազան կողմերէն ուղղուած հարցումի մը ի պատասխան Մայր Աթոռը մերժեր է հայ եկեղեցւոյ մէջ՝ իրմէ բաժնուած այլադաւաններու ի յիշատակ հոգեհանգիստ կատարել։

—Կովկասի յոբելեանական յուշահանդէսին մասնակցող հայերէն վեց հոգի պատւոյ վկայական ստացած են. իսկ 20 հոգի ալ՝ ոսկի չքադրամ։

—Նոյ. 27ին Թատերական ներկայացում մը տրուեր է Դավրէժի մէջ, ի նպաստ տեղւոյն Արամեան վարժարանին, հովանաւորութեամբ Պարսից գահաժառանգ իշխանին։ Թուրքերէն լեզուով կատարուեր է այս ներկայացումը որուն ներկայ գտնուեր է գահաժառանգը իր բոլոր հետեւորդներով։ Հայոց Թաղը ամբողջովին լուսազարդուեր է մինչեւ գպրոցին Թատերասրահը առաջնորդող փողոցին ծայրը։ Իշխանը չատ գոհ մնալով սարքուած ներկայացումէն, հետեւեալ գիշերը պալատ հրաւիրեր է նոյն խումբը, կրկնելու համար տրուած թատերախաղը։

—Դավրէժի երկու Հայահնաց բարեգործական ընկերութիւնները միացեր են Պարսից Շահին արտօնութեամբ։ Ս. Հայրապետը այս առթիւ օրհնութեան կոնդակ մը խրկած է յիշեալ բարեգործական ընկերութեանց։

—Յովհաննէս Լազարեանցի մահուան հարիւրամեայ տարեդարձին մասնաժողովը որոշեր է Պարսկաստանի մէջ—որուն Նոր Ջուղա քաղաքը ծնած է Յովհ. Լազարեան 1735ին— բարձրագոյն վարժարան մը հիմնել հարիւրամեակին առթիւ։ Այս մասին գրուեր է Պարսկահայոց առաջնորդին որ տեղական մասնախումբ մը ընտրեր է իսկոյն։ Այդ մասնախումբը որոշեր է Դավրէժի երկու Հայ Թաղերը միացնող կեդրոնին մէջ հող մը գնել 3000 Թօմանով (750 ոսկի) և վարժարանին շինութիւնը սկսիլ յառաջիկայ գարնան։

—Գում-Գաբուի Աղքատախնամին պայմանագրութեամբ միս հայթայթող մատակարարը, հակառակ այն բարձր գնոյն որով յանձն առած է այդ կանոնաւոր միսի հայթայթումը, ամէն ատեն հետամուտ է մնացած, օթեկ միսերը քչելու որոնք տարակոյս չկայ թէ աղքատ հիւանդներուն առողջութեանը չնպաստէին զատ՝ զայն կը վատթարացնեն։ Գէթ Աղքատախնամը պարտի քիչ մը ուշադրութիւն դարձնել այս անխղճութեան։

—Վաղը, Տօն Դաւթի մարգարէին և Յակոբայ առաքելոյն, Երուսաղէմի Ս. Յակոբեանց վանքին տօնախմբութեան ամենամեծ օրը ըլլալով, Երուսաղէմի փոխանորդ Տ. Գէորգ Սրբազան շնորհաւորական այցելութիւններ պիտի ընդունի Երուսաղէմատան մէջ։

—Գահիրէի Հայ վաճառականները 20 ոսկի հաւաքեր են ի նպաստ Կարինի երկրաշարժէն արկածեալներու։

—Ռոտոսթոյի Թաղ. Ժողովոյ ընտրութիւնը հաստատող պատրիարքական կոնդակը ղրկուեցաւ։

—Կեսարիոյ Պէրէկէս գիւղի քահանային դէմ խել մը ամբաստանագրեր հասած էին Պատրիարքարան, որու մասին տեղեկութիւններ ուղուած էր Ս. Դանիէլ Վանուց Վանահայր-Առաջնորդ Ստեփաննոս եպիսկոպոսէն որ կը գրէ թէ յիշեալ քահանային դէմ եղած այդ ամբաստանութիւնները ո՛չ միայն անհիմն են այլ և թշնամանքի և հակառակութեան արդիւնք։

—Յակոբ Աղոտ եպիսկոպոս այսօր կը մեկնի իր պաշտօնատեղին՝ Սամսոն։ Ս. Պատրիարքը՝ օրհնութեան կոնդակով մը իրաւասութիւն տուած է նորընտիր առաջնորդին՝ հովուելու Սամսոնի, Կիրասոնի, Պաֆրայի և Զարշամպայի և շրջակայ բոլոր թեմերը։

—Վաղը Նպաստից Յանձնաժողով չպիտի գումարուի։

—Ենի գաբուի քահանայից դասը հետզհետէ քչանալու վրայ է. ասկէ առաջ Տ. Եղիազար քհն. հրաժարելով Մայր-եկեղեցւոյ քահանայից դասուն մէջ մտնել կ՚ուզեր. հիմա՝ ալ Տ. Արիստակէսը հրաժարական կուտայ, արդէն Տ. Բարթուղիմէոսն ալ ծերութեան պատճառաւ եկեղեցի չերթար, անդին կը մնայ միայն Տ. Գարեգին քահանան։

—Ազգ. Հիւանդանոցի ընդարձակ օրացոյցը յառաջիկայ չորեքշաբթի օր հրապարակ ելնէ թերեւս։ Կը պարունակէ եղեր, ի մէջ շատ մը ուրիշ ծանօթութեանց, վերջերս աւելցուած ընդարձակ կենսագրութիւնը հանգուցեալ Ցարութիւն փաշա Տատեանի, պատկերը և կենսագրութիւնը Կիլիկիոյ նորընտիր Կաթողիկոսին են. են.։

—Կ՚ըսուի դարձեալ թէ Հիւանդանոցի համառօտ օրացոյցը յուսացուածէն և նախորդ տարիներու հետ բաղդատմամբ, շատ աւելի ծախուեր է, և կրկին տպագրութեան ձեռնարկուեր է։

—Իսկիւտար «Զամլըճա» լուսանկարչատան տէրը՝ Պ. Թագւոր Ջրաքեան լուսանկարեր է Պատրիարքարանը՝ ներքին և արտաքին մասերով, Ս. Պատրիարքը՝ իր գալինէին մէջ, Պատրիարքարանի փողոցը, Երուսաղէմատունը, և Կիլիկիոյ Նորընտիր Կաթողիկոսը։ Այս լուսանկարները, ամէնքն ալ յաջողուած, վարպետութեան մը դրոշմը կը կրեն, և պատիւ կը բերեն երիտասարդ լուսանկարչին։

—Տնտես. Խորհուրդը ուրբաթ օր գումարուեցաւ Պատրիարքարանի մէջ Ատենապետութեամբ Արսլանեան Գէորգ էֆէնտիի։ 1.— Խորհուրդը, Ազգ. Պատրիարքարանի Մուղամթայի և Քանչէլէրի տրոց մասին իր ծրագիրը պատրաստեց և որոշեց տեղեկագրով մը մատուցանել Քաղաք. Ժողովոյ Ազգ. կեդրոնական Վարչութեան։ 2.— Վանայ Երերին գիւղի եկեղեցւոյն սեփհական Պոլսոյ կալուածոց խնդրոյն նըշ

կատմամբ՝ Վիճակին Առաջնորդարանէն և ի Պոլիս գտնուող նոյն գիւղացւոց կողմէ ուղղեալ գրերը նկատողութեան առնելով, Խորհուրդը յանձնարարեց Ազգ. Պատրիարքարանի Ելմտից դիւանին տեղւոյն այս մասին մինչեւ ցարդ տեղի ունեցած տնօրինութեանց և խնդրոյն հանգամանաց նկատմամբ իր տեղեկագիրը մատուցանել։ 3.— Ս. Պատրիարքին յանձնարարութեան համաձայն՝ Խորհուրդը ուշադրութեան առնելով Բաքերդի Խուփս գիւղի քահանային և Թաղ. Խորհրդոյն կողմէ ուղղեալ գրութիւնը, որ կը վերաբերէր Մ. Գալուստ Աղա Պապիկեանի կտակովը տեղւոյն Ս. Փրկիչ եկեղեցւոյն յատկացեալ կտակաբաժիններու խնդրոյն, որոնց խնդիրը յանձնել Կէտից փաշայի Թաղ. Խորհրդոյ նկատառմանը և յանձնարարել անոր կարգադրութիւնը։ 4.— Ի ներկայութեան Կէտից Փաշայի Թաղ. Խորհրդոյ, ուշադրութեան առնուեցան նոյն եկեղեցւոյ սեփական Գառըրկա Լիմանիի գետնի և այլ մէկ քանի խնդիրներ և անոնց նկատմամբ հարկ եղած տնօրինութիւնները տեղի ունենալով, գործադրութիւնը յանձնարարուեցաւ նոյն Թաղ. Խորհրդոյ։ 5.— Խորհուրդը զբաղեցաւ նաև Ազգ. հաստատութիւններէն ոմանց կտակային և հաշուական կարգ մը խնդիրներով և անոնց տնօրինութիւնը վերապահեց յաջորդ նստին։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հանգուցեալ Մարտիրոս էֆ. Հաւենցի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են Հիւանդանոցիս.

Այրի Տիկին Դոհարիկ Մ. Հաւենց 216, Այրի Տիկին Գառնուկ Սէթեան, Տէր և Տիկին Միհրան էֆ. Սէթեան, Տէր և Տիկին Միսաք էֆ. Մկրեան, Տէր և Տիկին Հեթում էֆ. Սէթեան 108ական ղրուշ։

—Հանգուցեալ Տիկին Ցուլիանէ Գ. Սուճեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի 107 ղշ. նուիրած է Հիւանդանոցիս Մեծ. Ցովհաննէս էֆ. Մըսըրեան ի Պանտրմա։

—Հանգուցեալ տիկին Մաքրուհի Մ. Փափազեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի 120 ղրշ. նուիրած է Հիւանդանոցիս Մեծ. Արամ էֆ. Փարակեօզեան ի Մանչէսթըր։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Փոխանորդութիւն Ազգ. Պատրիարքութեան

Բնիկ Կապան Մատէնցի Պետրոս միհանաճի Մկրտիչեան անուն երեսնամեայ, միջահասակ, սպիտակամորթն, ոսկեհեր և խաժակն աղջիկին, ինչպէս նաեւ նոյն տեղացի միհանաճի Մկրտիչի քսան և հինգ տարեկան, միջահասակ, թխադոյն դիմօք, ծաղկահեր երեսօք, սեւաչեայ և սեւահեր Թոռը՝ Գրիգոր, ի պանդխտութեան անյայտացած են։

Կը յանձնարարուի Արգոյ Ազգայնոց որ եթէ երբեք յիշեալ անձանց ո՛ւր, ողջ կամ մեռեալ լինելու մասին ո՛ր և է տեղեկութիւն ունին, հաճին Պատրիարքարանիս իմացնել ի գիտութիւն։ (Կնիք)

ՄԵՐ ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

(Մեր մասնաւոր Թղթակիցէն)

ՄԷՐՍԻՆ, 16/29 Դեկտ. 1901

Գեր. Խապայեան Սրբազան չաբաթէ մը ի վեր վայելելու բաղդաւորութիւնը ունեցան Մերսինցիք։ Ն. Սրբազնութիւնը իր փափուկ պաշտօնը կատարելէ վերջ, շաբաթ մը հանգչեցաւ հոս։ Ամէն ոք սիրով և համակրանօք վերաբերուեցաւ առ Ն. Սրբազնութիւն, իր երկեակ ճամբորդութեան միջոցին։ Գեր. Խապայեան հայրը իրին յանձնուած Սուրբ տեղւոյս պաշտօնին վրայ պէտք է դեռ ընդ երկար մնայ, պաշտօն մը որ չատ քիչ կղերականաց կրնայ վստահիլ այսօր Ս. Ցակոբեանց սերնդի միաբանութիւնը։ Խապայեան Սրբազանը տարիներէ ի վեր պատուաւոր իմն կը կառավարէ այդ պաշտօնը։ Միակ նկատելի յանակէտ մըն էր այս ընտրութեան միջոցին ժողովրդեան սոյն գաղափարը։ Սահակ Սրբազան անցեալ կիրակի տեղւոյս եկեղեցւոյն մէջ իրեն յատուկ պերճախօսութեամբը խօսեցաւ հեզութեան վրայ և այսօր ալ աղքատասիրութիւնը իրեն նիւթ ունէր. խուռն բազմութիւնը մեծ երջանկութիւն զգաց սանկ համեղ և իմաստալից քարոզներ լսելով։ Ն. Գերապատուութեան խօսուածքի ձեւերը յիրաւի եզական են և հոգեցունց։

Հակառակ չատերուն թախանձանաց, Գեր. հայրը մի քանի օր ևս չկեցաւ և այսօրուան աւստրիական «Էթթոր» շոգենաւով մեկնեցաւ դէպ ի Սուրբ տեղս, ուր անձկանօք կը սպասուի ընդհ. միաբանութեան կողմանէ՝ ձեռք առնելու համար իր փափուկ պաշտօնը։

Ողջերթ մաղթելով առ Ն. Սրբազնութիւն, կը խնդրենք ներող ըլլալ այնքան ձանձրութեանց համար որոնք տրուեցան իրեն. վասն զի ինք իր պաշտօնէն զատ իր համեղ քարոզներովը սփոփեց ժողովուրդը առանց տրտնջալու։ Բարի ճանապարհ։ Ու.

Պ. ՍԻՄԷՕՆ Տ. ԳԱՌՆԻԿԵԱՆԻՆ

Կաթողիկոսներու օծման մասին չատ հեռուները, և մինչեւ իսկ Հայ. Եկեղեցի Կրօնաթերթին արժ. Խմբագրին դիմեր էք, որ աւելի արեւմտեան Եկեղեցեաց պատմութիւնները կարդացած է, քան Հայ մատենագրութիւնը, որուն որչափ հասկնալն ալ՝ այս թերթին «Մանզումէ»ի մէջ Կուսակրօն Եկեղեցականաց հովուութեան խնդրոյն առթիւ յայտնուած է արդէն։

Այս ամեն հետազօտութիւններուն չարժարէին եղած են Ձեզ իմանալու համար թէ Կաթողիկոսները իրա՞ միայն կ՚ընտրուէին ու կ՚օրհնուէին. իսկ «Օծումը» Եկեղեցիէն դուրս հովուելու հոգն ալ իրենք ստանձնելէ վերջ մտաւ մեր մէջը։

Իբր Առաքելական Արեւելեան հին եկեղեցի՝ այսպէս ըլլալուն քնաւ տարակուսելու չէիք։ Եւ եթէ մեր եկեղ. պատմագիրները ու եկեղեցական գիրքերը ամբողջ լոյս տեսած ըլլային, կրնայինք յառաջ բերել հաստատ՝ մեր գրածը հաստատելու համար։

Ցաւալի է որ չատ մը մատենագիրներ դեռ լոյս չեն տեսած, և ոչ ալ Հայր-Մաշտոցը տպուած է, զոր մենք տեսած ենք [մեր ուղեւորութեան միջոցին։

Նոյնպէս Ս. Էջմիածնայ պատմական տօնացոյցին Բ-Ըն-կը տպուած չէ, ինչպէս չատ մը ձեռագիրներ, հին Ցայսմաւուրքներ, որոնց վերջերը մանրամասն կերպով յիշատակուած են։

Այս առթիւ տեղը չէ՞ յիշել բազմավաստակ Տ. Ղեւոնդ Ծ. Վարդապետ Փիրղալէմեան Տօսպեցիին Նօթագրները, որուն տպագրութեան համար հարկ եղած գումարը կտակած էր հոգելոյս վանականը, և Ն. Ս. Օծութիւնը առաջադրած է տպել։ Ասոնք ալ բաւական լոյսեր պիտի սփռեն, որովհետեւ գտնուած ձեռագիրներու յիշատակարաններ՝ ամէնքն ալ ժամանակակից անձանց վկայութիւններ են։

Ս. Միւռոնի օրհնութեան արարողութեան ձեռագիրն անգամ, մինչեւ Գէորգ Դ. Կաթողիկոս հրատարակուած չէր, և միայն չատ ցանցառ թուով օրինակներ տպուած են, այն ալ հրապարակ ելած չէ՛։

Բայց ինչու՞ հեռուները կը դիմէք, քանի որ ունիք ձեր մօտիկը՝ հոյակապ մի անձնաւորութիւն, հեղինակ եկեղեցական պատմութեան, և արժանաւոր Առաջնորդ Ձեր Ցոնիական քաղաքին։

Դիմեցէ՛ք ուրեմն Անոր, որ հեղինակաւոր ու վաւերական պատասխանը անձամբ ստանաք։

Ապա թէ ոչ, սպասեցէ՛ք Կիլիկիոյ Կաթողիկոսին Սիս ժամանման, որ կարող է բանալ Ձեր հետաքրքրութեան առջեւ Հայր-Մաշտոցը (դուզնագիւտ ձեռագիր), ուր լիակատար լուծումը պիտի գտնէք ձեր հետապնդած խնդրոյն։ Ա. Ց. Ա.

ՀԱՅ-ԲՈՂՈՔԱԿԱՆՆԵՐԷՆ

Անցեալ օր Պայպլ-Հաուզի մէջ տեղի ունեցաւ Բողոքականաց կեդրոնական հոգեւոր վարչական ժողովոյ ընտրութիւնը, որուն պէտք էր որ մասնակցէին Թուրքիոյ Հայ-բողոքականներու վեց թեմերը՝ որոնք կը զանազանուին Բիւթանական, Փոքր Ասիոյ եւն. Բողոքական եկեղեցւոյ միութեան անուամբ։ Ամէն եկեղեցական միութիւն երկերկու անձ կ՚ընտրէ որոնց պաշտօնն է կեդրոնական հոգեւոր վարչութեան ժողովը կազմել։ Պոլսոյ թեմին անդամները ամէնքն ալ չեն մասնակցած պատուիրակի ընտրութեան։ Պոլսոյ 300ի մօտ բողոքականներէն 33ի քուէով Միհրան Ցովհաննէսեան և Ցովհաննէս Թէլֆէեան էֆ.ք անդամ ընտրուած են, մին 10, իսկ միւսը 9 ձայն ստացած է։

Մեր պաշտօնակիցներէն «Բիւզանդիոն» մէկ քանի չաբաթ առաջ ծանուցած էր ատամնաբոյժ տօքթ. Գրիգոր Ցովհաննէսեանի մայրաքաղաքս վերադարձը, որ Բարիզի ատամնաբուժական վարժարանին անցեալ տարուան յաջող վկայեալներէն է։ Արդ, կը տեղեկանանք թէ յիշեալ կարող ատամնաբոյժը վերջնականապէս որոշած է Բերայի մէջ հաստատուիլ։

ԻՆՉՊԷՍ ՇԻՄՆՈՒԵՑԱՒ ԻԶՄԻՐԻ ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԸ

Սրբոց Շրջան (1879-1901)

(Շարունակութիւն)

Շէնքին խաչաձեւ դուրս ելած երկու թեւերուն մէջ հաստատուած են փայտաշէն սանդուխներ որոնք կրկին դարձուածներով երրորդ յարկը կ՚հանեն։ Այս սանդուխներուն առաջին դարձուածքին ճակատը՝ պատին վրայ դրուած է՝ միոյն Աւետարանի և միւսին Սաղմոսի խօսքերը, այնպէս որ մէկ թեւին սանդուխէն վեր ելնողը իր դիմացը կ՚ունենայ այս գրութեանց մին, և ապա երկրորդ թեւին աստիճաններէն վար իջնելով առջեւը կ՚ունենայ միւս գրութիւնը։ Ահաւասիկ առաջինը.

«Զի քաղցեայ և ետուք ինձ ուտել. ծարաւեցայ եւ արբուցիք զիս. Օտար էի և ժողովեցիք զիս, մերկ՝ և զգեցուցիք զիս. հիւանդ էի և տեսիք զիս. ի բանտի էի և եկիք առ իս. Մատթ. ԻԵ, 35-36.»

Երկրորդը.

«Երանի որ խորհի զաղքատն և զտնանկն յաւուր չարէ փրկէ զնա Տէր։ Մութլու՜, քի ֆուքարալարը վէ սէֆիլլէրի տիւշիւնիր։ Ալլահ քէօթի կիւնլէրտէն գէնտիսինի գուրթարըր։ Սաղմոս ԽԱ»

Սանդուխին առաջին և երկրորդ դարձուածներէն վեր ելնելով՝ կ՚պարզուի լուսաւոր և ընդարձակ սրահ մը՝ որ դէմ առ դէմ բարձրացող սանդուխներուն աջ ու ձախ կողմը երկայնութեան վրայ տարածուած է։ Սրահին երկու կողմերը դիմացէ դիմաց կ՚գտնուին 12 սենեակներ, իսկ շէնքին լայնութեան վրայ գտնուած երկու սենեակները որոշուած են բժշկին, վիրաբուժութեան և բժշկական գործողութեանց, երկու սենեակ ևս սրահին միւս ծայրը լայնութեան վրայ, որոնք առջի 12 սենեկաց հետ հիւանդաց սահմանուած են իւրաքանչիւրը մէկ պատուհանով լուսաւորեալ և թուագրեալ։

Այս սենեակներէն զատ կան նաեւ չորս սենեակ սանդուխներու վրայ շինուած, որոցմէ երկուքը կ՚ծառայեն իբր ննջարան հիւանդապահներուն գեղագործին, իսկ միւս երկուքը իբր հանդերձատուն։

Երրորդ յարկի սրահին ձեղունին միջավայրը՝ դէպի վեր բարձրացած է քառանկիւնի գմբեթ մը որու չուրջը եղած պատուհաններէն արեւու կենսատու և լուսաւոր ճառագայթները ներս թափանցելով՝ կը կազդուրեն հիւանդները և ապաքինածները։ Գրեթէ ձեղունին վրայ նկարուած է պատուական գոյներով հրեչտակ մը և հետեւեալ քերթուածը՝ գրուած վիճակիս Առաջնորդ Տ. Մելքիսեդէկ Արքեպիսկոպոս Մուրատեանցէ։

Հրեչտակ եմ ես առ թեւատարած,
Կարդացէք պատգամս այս գիր արձանաց,
Զաւակ մի թռաւ յերկրէս վերասլաց
Խառնեցաւ ի գունդս դասուց հրեշտակաց։
Անունն Մարտիրոս ճեմ Սպարթալեանց
Դթած հօր որդեակ տեսլեամբ գեղապանծ.
Ցերկիր նայեցաւ յերկնից ի բարձանց,
Ցարտասք չարժեցաւ վասն մահացուաց։
Հայր ու հօրեղբայր պատանւոյն անմեղ
Ի խանդ յուզեցան սրտիւք սիրաղեղ,
Առ ինչ արտասուքդ որդեակ գթութեան
Դոյեցին անդէն եղբարքն երկոքեան։
Սրբել զու կամիս զարտասուս յաչաց
Որբոց տնանկաց հիւանդ աղքատաց,
Օն և մեք ի դոյն խորհուրդ սիրապանծ
Վառեալ կամք հոգւով ի բազում ամաց։
Ասացին և անդէն շինել սկսան
Զայս յարկ հոյակապ խորան գթութեան,
Եւես Մարտիրոս, երեսըն ժպտեցան,
Հրեչտակք ընդ մարդկան եղեն օրհնաբան։
1878

Սոյն քերթուածին իմաստը կը բացատրուի այնու զի Սպարթալեանք ունեցած են Մարտիրոս անուն զաւակ մը, որուն վաղահաս մահուան յիշատակին համար իր սիրելիները կանգնած են այս հոյաչէն Հիւանդանոցը։

Հիւանդանոցին թէ երկրորդ և թէ երրորդ յարկին մէջ սպառչաճաւոր դիրքով զետեղուած են ճենիչներ, խողովակներու միջոցաւ բերուած ջրով և հականնեխիչներով միշտ մաքուր վիճակի մէջ պահուած։

Հիւանդանոցը շրջապատող պարտէզը, թէեւ կանաչազարդ, և երկաթէ վանդակներով եզերուած, անխնամ և անյարդար է ու սովորական պարտէզէ մը տարբերութիւն չունի. հոն կը պակսին հիւանդներու շրջագայութեան կամ երեկոյեան ու առաւօտեան զով օդին պտոյտներ ընելու կամ նստելու համար աւազուտ հովանաւոր ուղիներ, նստարաններ, և այլ այնպիսի աչքը պարարող տեսարաններ և հանգստաւէտութեան պայմաններ, որոնք կանոնաւոր Հիւանդանոցի մը համար անհրաժեշտ են։

Այս է ահաւասիկ 1879ին վերաշինուած Ս. Լուսաւորչեան Հիւանդանոցի շէնքին ամբողջական նկարագիրը իր բոլոր մանրամասնութեամբ։ Այս վերաշինութեան առթիւ խմբագրուած է յատուկ կանոնագիր մը՝ Հիւանդանոցին ներքին գործառնութիւնները, մատակարարութիւնը և բարեկարգութիւնը սահմանող և զայն վարողներու պաշտօնն ու պարտաւորութիւնը ճշդող։

ՏԻՒՆԹԻ ԵԱՆԿԸՆ

Տուն կէնտիբուզ սաաթ 9 րատտէլէրինտէ Պէյօղլունտա, Սագըզ Աղաճընտա Գալյօքրիի Բարսեղ աղանըն խանէսինտէքի օճագ թութուշմուշ իսէ տէ, Պիւլպիւլտէրէ թուլումպասը եէթիշէրէք, խիլէն սաւ ու զայրէթիյլէ տէրհալ պաստըրըլմըշ տըր։

ԲԱՐԻԶ ՊՕՐՍԱՍԸ
BOURSE DE PARIS

ՊՈՒ ԿԻՃԷԹԻ

4 Ցանվար 1902

Ֆրանսըզ էսհամը	(3% Français)	100 37
Րէժի	(Tab. Turcs)	318 —
Դոնսօլիտէ	(R. Turque D.)	25 65
Շըմէնտըֆէր	(Lots Turcs)	113 —
Պանգ. Օթթ.	(Banque Ott.)	548 —
Թրանսվալ	(Transvaal)	102 50

ԹԵԼԵԿՐԱՖ

ՍՕՖԻԱ, 4 յունվ.— Եէնի գապինէ շու սուրէթլէ թէշքիլ էտիլմիշ տիր։ Տանէֆ էֆ.՝ րէիսը նուզար վէ խարիճիյէ նազըրը, Սարաֆօֆ էֆ.՝ տախիլիյէ վէ մալիյէ, Լանտանօֆ էֆ.՝ Թիճարէթ, Պաւէֆ էֆ.՝ ատլիյէ, Գանճէֆ էֆ. մէարիֆ, միրալայ Բարիզօֆ՝ հարպիյէ նէզարէթլէրինէ թաեին օլունմուշլար տըր։

ՎԻԵՆՆԱ.— Մաճարիսթան խարիճիյէ նէզարէթի՝ մէմալիքը էճնէպիյէտէքի մէէմուրինը սիեասիյէսինէ կէօնտէրտիկի թահրիրաթը ուժումիյէտէ Թիճարէթ մուահէտէլէրինին թէճտիտի հագգընտաքի ֆիքիրլէրինի սօրմուշ տըր։

—Գօնթ Կոլուխօվսքի՝ Վօնհէն հախքէսինտէն տօլաէը Տիւք տ՚Օլէմպուրկա թարզիյէ վէրմիշ իմիշ։

ՊԻՒԹԷՐՍ.— Բարլամէնթօնըն իճ, թիմար՝ 23 յունվարա թէէխիր օլունմուշ տըր։

ԼՕՆՏՐԱ.— Չին պիլէի իմպէրաթօրիսի՝ էմիրիմիզտէքի սարը կիւնիւ Բէքինէ մուվասալէթ իտէճէք տիր։

— Ինկիլթէրա գրալը հազրէթլէրինին րէսմը թէթէվվիւճէլէրի միւնասէպէթիյլէ, յունիսին 30ընտա Շըբիթէտէ վուգու պուլաճաք րէսմը կէչիտտէ 200 գատար միւխթէլիֆիւլճինս Ինկիլիզ հարպ կէմիլէրի իշթիրաք իտէճէք տիր։

ԲԱՐԻՍ.— Մ. Ֆայիէր իլէ Մ. Տէշանէլ՝ բարլամէնթօնըն յունվարըն 14ի իճթիմաընտա, եէնի վէ մէպուսան րիեասէթլէրինէ թէքրար իսթիխապ օլունաճագլար տըր։

—Լահէյտէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆնամէյէ կէօրէ, Թրանսվալ վէ Օրանժ հիւքիւմէթլէրինին իսթիգլալիյէթը թանըմէք նախիլ օլունմախա գատար հարպը տէվամ էյլէմէլէրինէ տաիր, Պօէր րէիսլէրտէն միւթէչէքքիլ պիր մէճլիստէ իթթիֆագ խիլէն գարար՝ Թրանսվալ րէիսը հիւքիւմէթ վէքիլի Մ. Շալք Պիւրկէր թարաֆընտան պիր գէթա բաբօր վասըթասըյլա րէիս Քրիւկէրէ թէպլիղ խիլըմըշ տըր։

ԿԷՃԷՔԻ ԹԷԼԷԿՐԱՖԼԱՐ

ՌՕՄԱ, 5 յունվար.— Բաբա հազրէթլէրի՝ Ավուսթրիա Մաճարիսթան իմբէրաթօրը հազրէթլէրինին զիեարէթինի գապուլտան իմթինա էյլէտիկինտէն, միւշարէյլէյհ հազրէթլէրի՝ Ռօմաեա կիթմէքտէն սարֆը նազար էյլէմիշ տիր։ Մամաֆիհ Իթալիա գրալը հազրէթլէրինին Վիէննաեա զիեարէթ իտէճէկի մէրվի տիր։

ԲԱՐԻԶ.— Եունանիստանըն հուկիւմէթ այընտա կիւմրիւք հասըլաթը 4,696,950 տրախմիտէ պալիղ օլմուշ տըր։ Կէչէն սէնէ մէզքիւր այտա օլան հասըլաթ՝ 1,628,378 տրախմի իտի։

ԼՕՆՏՐԱ.— «Սթանտարտ» կազէթասընա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆնամէյէ նազարէն, Թրանսվալտան ավտէթ իթմէլէրի իչուն պիր այ զարֆընտա 1900 քիշիյէ միւսաատէ խիլընըր կիպի, իքի մաաշէն օճագընտա չալըշան ամէլէէն հաֆթատա 80 քիշինին ավտէթինէ տէ միւսաատէ խիլընըշ տըր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. Ռումէլի տէմիր. գար.		27—23
» » »	էն եիւքսէք	27—29½
» » »	էն աշաղը	27—22
Ռումէլի շըմէնտ. ապգ. գրէա.		108—3/8
» »	էն եիւքսէք	109—1/2
» »	էն աշաղը	108—

ՊԱՆԳԱ ԱՔՍԻԵՕՆԼԱՐԸ

Րէժի աքսիօնը Օս. լիր.	314
Սիկօրթէ Ա.	—93
» Բ.	—54
Թրամվայ	5—65
Ժուխանա	1—40
Օպլիկասիօն Թրամվայ	481—
Ասիւրանս	3—52
Դրէտի Ժէնէրալ	—
Սօսիէթէ Օթօման Ինկ. լիր.	—
Լօրիոմ	51—
Պանգ Նասիոնալ տը Կրէգ	402—
Թրանսվալ	101—
Րըխթըմ Թահվիլաթը	470—
Դրէտի Ֆօնսիէ Էժիբսիէն	264—50
Անատոլը չըմ. աքսիօնը	9—95

ԱՔՉԷԼԵՐԻՆ ՖԻԵԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղշ. տան	ղշ. բր.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108—06
Մէթալիք	97—20
Ինկիլիզ լիրասը	110—06
Ֆրանսըզ ալթունը	87—30
Բօլ	90—20
Դրէմից ալթունը	51—06
Դարպօն գայմէսի	8—58

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 4 յունվար

Ինկ. էսհամը Ինկ. լիրասը		94—37
Օսմ. էսհամը աչըլտը		24—50
» գափանտը		24—87
» »	Բ	50—50
« »	Դ	27—25
Օսմանլը Պանգասը		11—37
Մըսըր Տույ. մուխթասարը		106—63
Պուլկար իսթիգրազը		83—
Դամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ		25—350

Բարիզ 4 յունվար

Ֆրնս էսհ. 4% ֆր.	100—42
» » 4½ %	101—77
Եէնի Օսմ. էսհամը աչըլտը	25—60
» » գափանտը	25—60
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	111—
Օսմանլը Րէժիսի էսհամը	314—
» Պանգասը	539—
Դրիտի Լիօնէ	1004—
Իթալիա էսհամը	103—
Բուրօբիթէ Թիւրք	499—75
Օսմանիյէ	—
Տուան Օթօման	523—
Սրանեօլ	79—
Թրանսվալ	100—50
Դամպիօ 3 այ վատէ	25—120
Դրէտի Ֆօնսիէ Էժիբսիէն	108—50
Շարթրէտ	92—

ԴԱՄՊԻՕ

Լօնտրա	110—10
Բարիզ 3 այ վատէլի	22—80
Ֆիօրէն Մոնետա	21—72
Վիէննա չէքի (գուբօն)	——

Պէրլին 4 յուն.

Ռումէլի շըմէնտըֆ. (մարգ)	105—70
Լօնտրա իւզէրինէ դամպիօ	20—245

Վիէննա 4 յուն.տ.

Լօնտրա իւզէրինէ դամպիօ	239—20
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի ֆր.	100—10
Օսմանլը Րէժի աքսիօնը	287—

0—0—0—0—0—0—0—0—0—0—0

ՄԱՆՉՈՒՄԷՆԻՆ ԹԷՖՐԻՔԱՍԸ (38)

ՄԻՒԷԼԼԻՖԼԷՐԻ

ՔՕՒԼԷՆ ԷՆՕԼ ԼՕՌԻ ԺԻՒՏՐՕՒ

ՓԻՔ ՍԷՔՍԷՐԻ

Մարքիզ՝ վէ Մարիանիզ՝ լը Բիւէլլօնըն զայրէթի սաքէսինտէ սօյտուլար։ Լը Բիւէլլօ՝ եարաւը մուաեէնէ իթմէքտէ իքէն, Մարքիզ իլէ Մարիանիզ էսկի պէյլէրտէն Թիֆթիք եափմաղա օղրաշըրօրլար տը։

Պունտան էվվէլքի պապատա տախի զէքը իթտիկիմիզ իւզրէ, իսիթիտար լը Բիւէլլօ՝ ասքէրլիկի պէմանընտա պուլունտուղը մուհարէպէլէրտէ, պախուսուս Նանթ խասթախանէսինտէ իթտիրէր խասթա մահաֆըզըզը սաւէսինտէ պիր մըզտար ճէրրահըզ էօյրէնմիշ իտի. տախմա խանընտա թաշըրտըզը չէլիք պիր միլի ճէպինտէն չըզարտը. օն տագըզա զատար օզրաշտըզտան սօնրա, զուրշունը չըզարմաղա մուվաֆֆագ օլտու։ Կէթիրտիքլէրի պիր չօգ մէնտիլլէր սաւէսինտէ զանը սիլուպ ինչար օլունմուշ Թիֆթիք վէ պաղլար իլէ եարաւը կիւզէլճէ սարտը։

Մարքիզ՝ զուլիպէնին իչինէ թէէսսիւրլէ աթֆը նազար իտէրէք. տուտագլարը արասընտան «ղէվալլը տէլիքանլը» սէօզլէրինի թէլաֆֆուզ իթտի։ Ագլը պաշընտա կէլմէքտէ օլան Թրիպլիւս՝ պու սէօզլէրի իշիթմէմիշ. կէօզլէրինի աչտը. հարաքէթ իթմէք խոթէտի խուլտ, հիսս իթտիրի ըզթըրապ ճէհէթիյլէ, աճը պիր ա՜հ չէքտի.

Մարքիզ վէ Մարիանիզ եանընա գօշտուլար։

Թրիպլիւս քէսիք պիր սէսլէ տէտի քի,

—Սիզմիսինիզ Մատամ,

Մարքիզ —Պուրատա նէ վուգու պուլտաճաղընը խապէր ալտըղըմ կիպի, հէման գօշուպ կէլտիմսէ տէ, հայֆ քի կէճ գալտըմ։

—Խայր, Թամ վագթընտա կէլտինիզ. զիրա գարշունըզտա էօլտիւրմէքտէն իճթինապ իտէրէք աթէշ իթմէտիմ...

Լօրանս էլլէրիյլէ եիւզինի գափատը.

Թրիպլիւս տէտի քի.

—Սիզի բահամըզ իթտիմ մատամ, աֆվ իտէրսինիզ։

Էլլէրինի թէմիզլէմէք իւզրէ տըշարը չըգան լը Բիւէլլօ՝ կէլէրէք, հաթաղա թէզարրուալա տէտի քի.

—Օ՛ լաղըրտը էթմէյնէճէքսին. սիւքիւթ էյլէմ տիր։

—Ա՜հ լը Բիւէլլօ, սէնին ճէրրահլըղընա մուհթաճ օլաճաղըմ հիչ աղըլըմտան կէչմէզ տի։

—Պէօյլէ սէօյլէմէք էյի տէյիլ տիր։

—Պիր տահա սէօյլէմէմ։ Կէօզլէրինի գաբատը, Թէքրար պաիլըմըշըտը։

Լը Բիւէլլօ՝ Մարիանիզէ, եագընտաքի քէօյէ կիտէրէք մէճրուհա լազըմ օլան էշեաեը կէթիրինճէյէ գատար պուրատա գալսալ գալամախաճաղընը սօրտու.

—Շիւպհէսիզ. միւմքին օլուրսա պուրատան հիչ պիր եէրէ այըրըլմամ։

—Էօյլէ իսէ կիտիբ կէլիրիմ, չապուգ կէլիրիմ։

— Մարքիզ՝ արապայը պուրատա տըր. չաբուգ պէրապէր կիտէլիմ. օրատա մէճրուհ իչուն նէ լազըմ իսէ վէրիրիմ։

—Տահա էյի օլուր մատամ. լաքին պիր ազատ հարարէթիմ զիեատէլէշտիքինտէն, պիր գատէհտէ չարապ վէրիրսէնիզ թէշէքքիւր իտէրիմ արթար. արզու պույրուլուրսա, սէհհէթինիզէ պիր չիշէ տէ պօշալթըրըմ։

—Մօսիէօ Թրիպլիւսին սըհհէթինէ խարքէի ազամ իտէրսինիզ, սօնրա խըզմէթքեարլարըմըզըն պիրիյլէ պուրաեա ավտէթ իտէրսինիզ. օ գայըր Մարիանիզ տախի պէօհիւք րէտէրինին եանընա կիտէր։

Մարիանիզ.— Պաղըշլայընըզ մատամ. Մէճրուհըն եաթաղընա քէմալը թէէսսիւրլէ աթֆը նազար իտէրէք, Պապա լը Բիւէլլօ իլէ պէրապէր չըգտըլար։ Ֆօլպէր՝ արշարըտա Մարքիզի պէքլէյօրտու. սօրտու քի.

—Մէճրուհ նա՞սըլ։

Լը Բիւէլլօ՝ Թահզիրամիզ պիր Թավըր իլէ. «Ֆէնա» տէտի։

Ֆօլպէր.— Օրատա պուլունտուղ պիլտիրէցիս մէլիուս իթմէք խաթէմիտի։

—Բէք կիւզէլ եաբարընըզ։

Ֆօլպէր՝ մարքիզէ թէվճիհը խըթապ իտէրէք.

—Րէֆագաթընըզա գապուլ իտէրմիսինիզ։

—Հաճէթ եօգ, լը Բիւէլլօ իլէ պէրապէրիմ. արապա իլէ չաբուգ կիտէճէյիզ։

—Կէչէն կիւն ամուճամա վէրտիքիմ սէօզլէ պէրապէր սիզի եալընըզ պըրագամամ։

—Հաճէթ եօգ. Նամուսքեար քէօյլիւնին րէֆագաթ իթմէսի՝ Թանըտըղըմ աշիլ պիր գաթըն րէֆագաթընտան զիեատէ պէքնէճէ մէճրախմամ տըր։

(Տէվամը)

ԻՎԱՆԸ ՌԸՍՄԻ
ԹԻՃԱՐԷԹ ՎԷ ՆԱՖԱԱ
ՄՈՒՀԱՍԷՊԷՍԻՆՏԷՆ

Թիճարէթ վէ Նաֆաա տաիրէսինին մէշրուպաթ վէ մէֆքիւլաթ սաթըճըլըղը, սէնէի հալիյէ քեանունը սանի իպթիտասընտան իթիպարէն, 2 սէնէ միւտտէթլէ Թալիպինէ իհալէսի իչուն նէնիւմէն միւնագասաեա գօնուլարագ, չէհրը հալի րումինին 26ձը չարշէմպին կիւնիւ իհալէի գաթիյէսի իճրա օլունաճաղընտան, Թալիպ օլանլարըն նէզարէթի միւչարիլէյհա մուհասէպէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ 3—1

ԳՐԱՍԵՐՆԵՐՈՒՆ

Պրն Գ. Զարդարեան պատիւ ունի ձեզ ծանուցանել թէ՝

ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆԸ

Կը շարունակէ վաճառել ամէն տեսակ գիրքեր անմրցելի աժանութեամբ և կատարել գիրքի և տպագրական գործերու ամէն տեսակ յանձնարարութիւններ գնահատելի ուղղամտութեամբ։

Ձմրան եղանակին համար վէպերու ճոխ մթերք մը վարձքով հասարակութեան տրամադրութեան տակ դրուած է։

Լրագրա - գրական հաւաքածոյներ, ամէն Թուականներու Արեւելք, 1887-96, Օրաթերթի 1892-96 եւն. եւն։

Կաղանդի առթիւ նուէրի օրացոյցեր և աղօթագիրքեր կազմերու այլազանութեամբ,

Գրատունս մասնաւորապէս կը զբաղի նամակադրոշմներու առեւտուրով և կը գոհացնէ իրեն ուղղուած բոլոր հարցումներուն եթէ պատասխանի ծախսը (1 ղրշ. բուլ) ղրկուած ըլլայ։

ԱՌԱՆՑ ԴՐԱՄԻ ԳԻՐՔԵՐ բօստայի նամակադրոշմներու փոխարէն որոնց արժէքը ձեռնհասօրէն կը գնահատուի։

Կ. Պոլիս, Զաքմաքճըլար Թիւ 50, աղբիւրին դէմ, 20—19

ՕԳՈՒԵՈՒՆՈՒԶ

Գումաշլարըն տաեանըզըլըղը վէ եալըմագտա օլտուղու էլպիսէլէրին զարաֆէթ վէ մէթանէթիյլէ ումումըն մէմնունիյէթի վէ խօշնուտիսինի ճէլպէ մուվաֆագ օլան Գուեումճուլար չարշըսընտա, Թէրզի Պաշը սօգաղընտա, 14 նումէրօլու ԿԱՑՐԷԹ նամ Թէրզի մաղազասը սահիպի Գրիգոր Տր. Գասպարեան էֆ. պու տէֆա տախի գըշ միւնասիպէթիյլէ հէր պիր քիսէյէ վէ հէր պիր կուսթօյա էլվէրիշլի գումաշլար ճէլպ էյլէմիշ օլտուղունտան, ՈՒՃՈՒԶ, ԶԱՐԻՖ ՎԷ ՄԷԹԻՆ էլպիսէ իսթէյէնլէր արզու իտէնլէր մէզքիւր մաղազաեա պիր քէրրէ միւրաճաաթլարընտա պէեանըմթընըզըն սըհհէթինի Թաստիք էճէճէքլէր տիր։

ՏՕՔԹՕՐ
Մ. ՃԷՎԱՀԻՐՃԻ
ՄԱՍՆԱԳԷՏ
ԿԱՆԱՆՑ ԵՒ ՏՂԱՅՈՑ
ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ
ԲԺԻՇԿ
ՄԱՆԿԱԲԱՐՁ
ՎԻՐԱԲՈՅԺ
ԼԱՆԿԱ

Դշ. և Ուրբ. միջօրէէն ետքն երկու ժամ է Մուհրէնէրօղ, Արզուրեան դեղարանը։ Ուրիշ ժամերով, Նոր փէշիրը, Լանկա իր տունը։

Տ. ՏԱՏՐԵԱՆ

ՏԻՇ ԹԱՊԻՊԻ

Գատը-Քէօյ իսկէլէ քէօշէսինտէ Երմէնի քիլիսէսի սօգաղընտա։

Հէր նէվի տիշ խասթալըգլարընը Թէտավի իտէր, միւխթէլիֆ մատտէլէրլէ տիշ տոլտուրուր (ալթուն, բլաթին վէ սաիրէ)։ Ֆիաթլարը միւթէտիլ տիր։ Միւրաճաաթ իտէնլէրին ճումլէսի մէմնուն գալըրլար։

Գ. ԷՐՄԷՆԵԱՆ ՎԷ ՇԻՐԷՔԵԱՍԸ

ՊԷՕՅԻՒՔ ԷՆՊԻՍԷ ՏԷՊՕՋԻԹՕՍԸ

Սթանպօլտա Սուլթան Համամընտա Թօբալեան խանընտա Ն° 24

Էնպիսէ մաղազալարը միյանընտա էն էսկի վէ էն զիեատէ էմնիյէթլի վէ չէօհրէթլի օլան Թօբալեան խանընտաքի էնպիսէ մաղազասընըն էսկի նամ վէ չէօհրէթ վէ բունվան վէ մէքեանը ասլա Թէպտիլ օլունմամըշ օլտուղը կիպի սահիպ վէ մուէսսիսի Գ. Էրմէնեան պիր գաթ տահա ինգիպաթ վէ ինթիզամը իտարէի իսթիքմալ իլէ միւֆթէխիր տիր։

Թօբալեան խանընտաքի մաղազա միւստախտէմլէրինտէն պազըլարըն օ ճիվարտա մուխթէլիֆ իսիմլէր իլէ միւճէտտէտէն աչմըշ օլտուգլարը էլպիսէ մաղազալարընըն՝ Թօբալեան խանընտաքի էնպիսէ մաղազասը իլէ ասլա վէ գաթան իշթիրաք վէ միւնասիպէթ վէ իրթիպաթլարը օլմատըղընտան, միւհթէրէմ միւշթէրիլէրիմիզին իղֆալ օլունմամաարագ Թօբալեան խանընտաքի էնպիսէ մաղազասընա միւրաճաաթ իթմէլէրի Թավսիյէ վէ իլան օլունուր։

ՖԻԵԱԹ ՄԱԳԹՈՒ

بك اوغلی کاغدی

PÉRA

ԵԹԷ ԿԸ ՓԱՓԱՔԻՔ՝ առանց վնասակար նիւթեր պարունակելու առողջարար սիկարի Թուղթեր ունենալ, ծխեցէ՛ք Կ. Պիպէրեանի

ԲԵՐԱ եւ ՊԵՅՕՂԼՈՒ

անուն բուն գաղղիական ընտիր սիկարի Թղթերը, որոնք ուրիշներէն աւելութիւն մ՚ալ ունին, գաղղիերէն և տաճկերէն Բերայի գունաւոր քարտէսը պարունակելով։

ՓՈՐՁԵՑԷ՛Ք ԵՒ ԳՈՀ ՊԻՏԻ ՄՆԱՔ

Կեդրոնատեղին է. Կ. Պոլիս, Զիւմպիւլլի խան, Կարապետ էֆ. Պիպէրեանի վաճառատունը։

Մեծաքանակ գնող յաճախորդաց և յանձնակատարներուն ԳՈՀԱՑՈՒՑԻՉ ԶԵՂՉ։

Ուրիշ զանազան սիկարի Թղթեր ալ կը գտնուին վաճառատունս։

Կեղծերէն զգուշացէք։

Մանզումէին բաժանորդ գրուիլ փափաքողներ, Թող հաճին դիմել Սթամօն փողոց Ջրավաճառ Ցակոբ աղայի ուրկէ կրնան բաժանորդագրուիլ։ Թերթերը միշտ պիտի ստանան առաջին Թրէնով։

ԳԱՏԸԳԻՒՂԻ ՄԵՐ ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

Մանզումէ՝ Գատը գիւղ, եկեղեցին դիմացը Զալուքճեան դեղարանը կը գտնուի ամէն առտու, ուր կրնան դիմել նաև բաժանորդագրուիլ փափաքողները։

ԹԱՐԻԶ ՍԷՐԿԻՍԻ ՈՒՄՈՒՄԻՍԻ

1900

ՍԱՏԷ, ՄԷԹԻՆ, ՍԷՐԻ, ՀԱՖԻՖ

ԱՄԷՐԻԳԱՆԸՆ ԷՆ ՄԷՇՀՈՒՐ ՏԻՔԻՇ ՄԱՔԻՆԱՍԸ

ՆԻՒ-ՀՈՄ

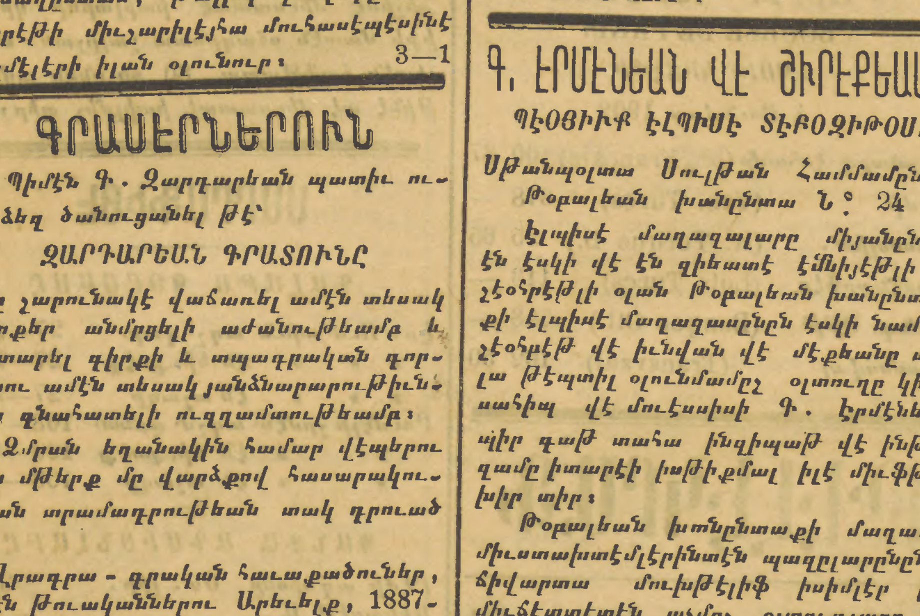

Մէզքիւր Սէրկիի Ումումիսինտէ միւքեաֆաթընը, HORS CONCOUR րէգապէթսիզ գազանմըշ տըր։

Էն ուֆագ Թէֆէրրուաթընա գատար էմսալսիզ Թէվէֆֆիւգ իտէր։

Թիւրքիա իչիւն եէկեանէ աճէնթասը ԱՄԷՏԻՕ ՍԱԼՎԱԹՕՐ

Մէրքէզի ֆիրուլթը Սթանպօլտա, Պահճէ Գաբուսընտա, Համիտիյէ ճատտէսի, N° 7 Թրամուէյ խաթթը իւզէրինտէ։ Շուպէլէրի՝ Իզմիրտէ, Սէլիվրիտէ, Աֆիօն Գարահիսարտա վէ սաիրէ

ՊԱԼԳԱՆ

ՍՕՖԵԱՏԱ ՄԻԼԼԻ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ՇԻՐՔԷԹԻ

ՍԷՐՄԱՅԷ, ԻՀԹԻՅԱԹ, ԹԷՄԻՆԱԹ Ֆր. 7500000

1899տա մէրի իւլ իճրա	էօմիւր սիկուրթասը	պէտէլի Ֆրգ.	19,534,276
» »	եանկըն	» » »	460,267,203
» »	»	» բրիմի »	1,433,965

Էօմիւր սիկուրթէսի վէ չօճուգլար իչիւն միւթէտիլ չէրայիթ իլէ սիկուրթա ագտ տէր

Եանկընա գարշը հէր նէվի պինա վէ էշեա իւզէրինէ սիկուրթա ագտ իտէր։

Նագլիյաթ գարշըլըղը գարշը մալ, էվրագը նագտիյէ վէ վաբօր սիկուրթալարը գապուլ իտէր։

Հիսսէտարանա՝ 1896տա $18^1/_2$ %, 1897տէ 18%, 1898տէ 18%, 1899տա 16% Թէմէթթիւ Թէվզի իթմիշ տիր։

Շիրքէթին Պանքէրլէրի
(Տէրսաատէթտէ Գրէտի Լիօնէ.
)Լօնտրատա Անկլօ Աւստրիան Պանգ,
(Սօֆեատա Պանգ Նասիօնալ Պիւլկար։

Թաչրալար իչիւն միւստախտ վէ միւթէպէր քէֆալէթլի աճէնթէլէր արանըլըյօր

Թիւրքիա իչիւն ումումի աճէնթէ ԱՐՇԱԿ ՄԻՆՃԵԱՆ

Գալաթա Մէրթէպանի սօգագ, Ճէտիտ խան

Թիւրքիա իչիւն ումումի միւֆէթթիշ — Ա. ԿԻՒՐՃԵԱՆ

ՑԱՔԱՐԱՎԱՃԱՌԱԿԱՆ ՄԵԾ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ

1881էն ի վեր տեղական և եւրոպական չաքարեղէններ պատրաստող Ճիվան էֆ. Տավուտեան իր՝ Գում-Գաբու Ախասիոնի մերձ 27 Թիւ և Պալի-Բազարի զառիվայրին վրայ գըտնուող Թիւ 50 խանութներն ու գործատունը արհեստին էն վերջին պահանջմանց համաձայն կատարելագործած է։ Հո՛ն պիտի գտնէք ոչ միայն զանազան Թարմ չաքարեղէններ և եւրոպական համեղ ըմպելիներ, այլ նաև էն դժուարահաճ ճաշակներու գոհացում տուող, հարսանիքի և անուան տօնախմբութեանց համար յատկապէս պատրաստուած, ֆոնտան չաքարներ, բըթիֆուռ, Ֆուռէ, Ֆուռկլասէ եայլն։ Մինչպէս նաև Բոնպօնիէի վերաբերեալ ամէն տեսակ խմորեղէններ։ Բերել տուած է Ջուեւ զարգարուն մնդուսէ ֆանթէզի տուփերու և Թուղթերու մեծ մթերք մը։ Այս անգամ իր Ցարգոյ յաճախորդներուն կը ծանուցանէ Թէ՝ %ին 30 զեղչով տրրամադիր է ծախելու։

13—24

Մ. ԱՆԹՈՒԱՆ ՄԱՔԱՍՏԱՐ

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Պահճէ-Գաբու, Գասապեան խան

Պատիւ ունի ծանուցանել Բերայի պատ. յաճախորդներուն Թէ՝ եղած կրկնակի խնդրանքներուն գոհացում տալու համար, ատամնաբուժական նոր դարմանատուն մըն ալ Բերա Պանգալք դեղարանին վրայ հաստատած է, ուր ամէն օր ժամ 8էն 12 (Ը. Ե.), կ՚գտնուի։ Այս աթիթով բերուած գործիքները ամենակատարեալ ըլլալով, ակռայի ամէն տեսակ գործողութիւնները մեծ դիւրութեամբ և առանց ցաւի ամենավերջին մեթոտով կը կատարուին։

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԵԱՄԲ

ՀՐԱՆՏ Ս. ԽԱՆՃԵԱՆ

ՃԱՐԱԳԻՐ ՄԻՋՆԴԱՄԸՆԹԱՑՔ

16ամալ, ԺԶ-240 էջ, բազմաթիւ պատկերներով և 2 քարտէսներով։

—«Գին 5 ՂՐՇ.»—

ՆՇԱՆ ՊԱՊԻԿԵԱՆ նորահաստատ գրատունը գոհ սիրտով կը ծանուցանէ Թէ կրցած է ամբողջովին «Նոր ուղղութիւն»ով ու «Նոր մեթոտ»ով Աշխարհագրութիւն մը հրապարակ հանել։

Ամփոփ, բայց ամբողջական տեղեկութիւններ Բնական Աշխարհագրութեան վրայ, Քաղաքական Աշխարհագրութեան անհրաժեշտ ու էական ծանօթութիւնները միայն, առանց սակայն ո՛ և է չորութեան սիրելի պիտի ընեն այս գիրքը աշակերտին և ուսուցիչին համար ալ միանգամայն։

Ամէն խնամք տարուած է աշակերտին միշտ նկարի փնտռել դրդելու։

Միմիայն մեր այս գիրքին համար պատրաստուած «բոլորովին նոր» բազմաթիւ պատկերներ աւելի կը դիւրինցնեն բնագրին «ամբողջական» հասկացողութիւնը։

Վստահութեամբ կրնանք ըսել Թէ նոյն իսկ չատ հարեւանցի ակնարկ մը, պիտի կրնայ համոզել ընթերցողը, Թէ «բացարձակապէս» նոր փորձ մըն է մեր այս աշխատութիւնը։

Հասցէ՝

Գրատուն ՆՇԱՆ ՊԱՊԻԿԵԱՆ

Կ Պոլիս, 60, Եսկի-Զապթիէ ճատտէսի.

ՍԻՆԿԷՐԻ

ՃՇՄԱՐԻՏ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԸ՝ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐՆ ԵՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿ ԱՇԽԱՐՀԻ ՄԷՋ

ՍԻՆԿԷՐԻ ընկերութիւնը իր հռչակաւոր մեքենաներէն մինչեւ ցարդ 18 միլիոն մեքենայ ծախած է։

ՍԻՆԿԷՐԻ ընկերութիւնը զանազան արուեստահանդէսներումէջ 400է աւելի չքադրամ և պատուոյ մրցանակ առած է։

Սոյն անհուն յաջողութիւնը զօրս և ոչ մէկ ուրիշ ընկերութիւն կարողացած է ձեռք բերել, ՍԻՆԿԷՐ մեքենայից գերազանցութեան արդիւնքն է։

Կեղծերէն զգուշացէք. Սինկէրի ճշմարիտ մեքենաները կը կրեն իրենց վրայ դիմաց գետեղուած յատկանիշը և կը ծախուին միմիայն ի վաճառատանց

Ժ. ՆԱՅՏԼԻՆԿԷՐԻ

ՀԱՑԹԱՑԹԻԶ ՎԵՀԱՓԱՌ ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ, ՑՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ԱՐՔԱՅԻՆ, ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ԻՇԽԱՆԻՆ, ԵՒԼՆ.

Արեւելքի համար ընդհանուր վարչութիւն, Բերա, Գումպարաճի փողոցին անկիւնը գտնուած շէնքը։

Վաճառատունք ի Պոլիս՝ Բերա, Մեծ փողոց, Կալաթա Սէրայի Լիսէին դիմաց։ Ղալաթիա՝ Գարաքէօյ Թրամվէյի կայարանին դիմաց։ Պոլիս՝ Սուլթան Համամ և Սուլթան Պայազիտ։ Մասնաճիւղք՝ գաւառաց բոլոր քաղաքներուն մէջ։

ՀԱՃԻ ԿԱՐԱՊԵՏ ՊՕՅԱՃԵԱՆ ՕՂԼՈՒ

127, ԻՍԹԱՆՊՕԼՏԱ ՄԱՀՄՈՒՏ ՓԱՇԱ ՃԱՏՏԷՍԻ, 127,

Բէտէլիյէսինին մէվրուս պիր սանաաթը Թէրագգըեաթը Փէնիյէ իլէ միւթէնասիպ պիր տէրէճէյէ ալէա խուսուսընտա սօն տէրէճէ չալըշարագ իմալընա միւվաֆըգ օլտուղըմ պօեալարը էն զիեատէ իսթիմալա սալիհ պիր հալէ կէթիրտիմ վէ միւշթէրիլէրիմին ճէլպը խօշնուտըրը զըմընտա զայէթ էնվէն պիր ֆիյաթ իլէ մէվգըը ֆիրուխթա վազ էյլէտիմ։ Պօյամը Թագլիտէն բազարը բէլվաճա չըգարըլան սախթէ պօյալարա ալտանմամաղընը Թավսիյէ իտէրիմ։ Տիւքքեանըմտա ՍԱՐ վէ ՍԱԳԱԼ պօյալարը հէր նէվի սաթըլըր։ Սաչ վէ եախօտ սագալընը պօեամագ արզու իտէն զէվաթ տօգսան պէշ սէնէլիք պիր սաեըն մահսուլը օլան պու պօեատան իսթիհմալ իտէճէք օլուրսա մէմնուն օլաճաղընը պէեան էյլէրիմ։ Սըհհաթէ գաթիյյէն մազարըաթը օլմատըղը կիպի Թաչրատան տօղրուտան տօղրուեա մաղազամըզա միւրաճաաթ օլունտուգտա, սըրարըշ խուլէսէք պօեալար սուէհուլէթիյլէ կէօնտէրիլիր։

ԹԱԳԼԻՏԻՆՏԷՆ ՍԱԳԸՆԸՆԸԶ 48—39

ՔԻՄԻ ՊՕՒԼՄԱԼԸՍԸՆԸԶ

Աղըրըղըն գօզմամասընը, տիշէրինիզին խասթալըգտան քիւլլիէն արի գալմասընը արզու իտէր իսէնիզ Պաղչէ Գաբուսընտա Նիզամիէ գարագօլը գարշըու քէօշէսինտէ 1 նումէրօլը մահալը մախսուստա տիշ Թապիպի ԽԱՉԻԿ ԺԱՄԿՈՉԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻՒ պուլմալըսընըզ։

Մումաիլէյհ Մէքթէպի Թըպպիէի Շահանէտէն մէզուն օլուպ, հիչ պիր աղըր հիսս իթտիրմէքսիզին տիշ չէքմէքտէ մուճիզ պուլունտուղը պիր իլաճ իլէ եալընըզ իտի տէֆտատա էն չէտիտ տիշ աղըլարընը քէսմէքտէ, «աօրբիթ»կիպի հէր նէվ տիշ էթի խասթալըգլարընը Թէտավի իթմէքտէ էֆէննին էն սօն ուսուլի իւզրէ վէ նէվ վիճատ ալէթլար իլէ տիշ տօլտըրմագտա տըր։

Էնվայի Թագմա տիշ վէ չէնէ իմալընտաքի մէհարէթի քեամիլէսի ումում միւշթէրիլէրինին հիւսնիւ Թէվէճճիւհինի ճէլպ իթմէքտէ տիր։

Ֆուգարա կիւնլէրի մուայէնէխանէտէ բազար կիւնլէրի տէ Կէտիկ Բաշայա Համամ ճատտէսինտէ, 15 նումէրօլը խանէսինտէ միւրաճաաթ իտէն ֆուգարայը մէճճանէն Թէտավի իտէր։ Սապահլարը սաաթ $1^1/_2$ա գատար վէ աքչամլարը տախի սաաթ 11տէն սօնրա հէր վագըթ խանէսինտէ պուլունուր։

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԷՖ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ

Մումաիլէյհ՝ օն պիր սէնէ մուգատտէմ, Մէքթէպի Հուգուգը Շահանէտէն պա չահատէթնամէ, խուրուճ իթմիշ, վէ ղայրէթ ու իսթիգամէթիյլէ հէր քէսին հիւսնիւ Թէվէճճիւհ վէ էմնիյէթինի գազանմըշ, էրպապը նամուս վէ լիյագաթտան վէ պիրինճի սընըֆ տավա վէքիլլէրինտէն մատուտ պիր զաթ տըր։

Քէնտիլէրի՝ հէր նէվ Շէրի, Հուգուգ, Ճէզա վէ Թիճարէթ տավալարընը տէրուհտէ իտէր։

Պիր մէչլալը մալիւմ մուգատտիլէնտէ պիէ զայէն վէ սէնէլիք պօնէ գապ վէ գապուլ էյլէր։

Տավալարը հագգընտա մէճճանէն մալումաթ ալմագ իսթէյէնլէրէ պէյանը րէյ վէ իթայը մալումաթտան գաչընմազ։ Էքսէր տավալարտան բէշին իւճրէթ ալմատըղը կիպի, բէք չօգլարընըտա սուլհէն Թէսվիյէսէ գուսուր էյլէմէզ։ Սապահլարը սաաթ 2—6եա վէ աքշամլարը տախի 9—11է գատար եազըխանէսինտէ պուլունուր։

Իտարէխանէսի՝ Պապը Ալի ճատտէսինտէ Մուսուլ խանընտա 22, 23 վէ 24 նումէրօլը օտալար տըր։

ՍԿԻՒՏԱՐՑԻՆԵՐՈՒՆ

Անոնք որ կը փափագին Մանզումէի բաժանորդ գրուիլ, կրնան դիմել Սելամսըզ, Պապա-Ճան փողոց, կօշկակար Վահան էֆ. Սարըճանի խանութը, և ստանալ օրինակը ընկալագիրը։

Տէր և Տնօրէն
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ

)(79)(

ԹԵՐԹՕՆ «ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԷՖՔԵԱՐ»Ի

ՔԱՍԻՄ

ԺԱՌԱՆԳՈՐԴԸ

ՎԷՊ ՏՕՀՄԱՑԻՆ ՆԵԱՆԳՔԷ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ԺԶ.

Ճաչէն վերջ ոտքով պտոյտ մը ըրին քարափին վրայ մինչեւ Պէյլէքի Հասարակաց պարտէզն, ուրկէ մակոյկով կըրկին Ատնաւուտգեղ իջնալով՝ անկէ՝ ծովու ճամբով տուն վերադարձան։

Առաջին օրուան այս կարճ պտոյտը խիստ քաղցր տպաւորութիւն ըրաւ Ալիսի վրայ, որ կրկին կրկին շնորհակալութիւն յայտնելով Վահէի՝ Ծաթրինեաններու բնակարանը վերադարձաւ սպասուհիին հետ։

Այսպէս օր ընդ մէջ առաջնորդեց Վահէ Ալիսը ու հետզհետէ այցելեցին Վերին Վոսփոր, Նէնի մահալլէ, Սարըեար, Թարապիա, Պէօյիւք տէրէ, Ջուբէրը, Ջրամբարները, Կղզիները, Ասիական եղերքները, Այասթէֆանօս, Մագրիգիւղ և վերջապէս այն ամէն տեղերըն ուր հետաքրքիր ուղեւոր մը կ՚այցելէ Կ. Պոլսը կատարելապէս տեսած ըլլալու համար։

Այս տեւական ուղեկցութիւն իր զբօսական հաճոյքով մէկտեղ, առիթ եղաւ փայլեցնելու Թանկագին արժանիքը երիտասարդ նկարչին որ քանի՛ մըտերմանար, այնչափ համակրանք, ակնածանք կը վայելէր մեծահարուստ Գրիգորեանցի աղջկան կողմէ

Առջի օրերը Ալիս կը խորհէր դրամական փոխարինութիւն մը ընել Վահէի, անոր այս ծառայութեան ի վարձ, սակայն հիմա անոր նկարագիրը սերտելէ, անոր հետ կենակցելէ ու զգացումները շօշափելէ ետք, հասկցաւ որ պղտիկութիւն պիտի ըլլար դրամով փոխարինել ծառայութիւն մը որուն մէջ շահախնդրութենէ աւելի մեծանձնութեան, կնամեծարութեան ոգի դրած էր երիտասարդը։

Գրիգոր Ծաթրինեան՝ ամէն իրիկուն տեղեկութիւն կ՚առնէր Ալիսէ, իրեն այն օրուայ պտոյտին նկատմամբ և մանկամարդ աղջիկը, հակառակ իր ծայր աստիճան ուշիմութեան, զբօսավայրերուն հետ մէկ տեղ, Վահէի փափկանկատութեան, քաղաքավարութեան, և ուշադրաւ հմտութեանն ալ գովեստը կ՚ընէր առանց գիտնալու։ Փորձառու մարդը որ կենցաղագէտ էր բառին բուն նշանակութեամբ, բնաւ կասկած չէր անցներ մտքէն, սակայն դերձակուհիին համեստ զաւկին նկատմամբ Ալիսի արտայայտած համակրութիւնն ալ նշանակութենէ զուրկ չէր գտներ։

Ինք Թէեւ մօտէն չէր ճանչնար Վահէն ու զայն հասկնալու չափ յարաբերութեան չէր մտած հետը, սակայն չէր յուսար որ արտակարգ ձիրքեր ունենար արհեստաւոր կնոջ մը զաւակը, Եւրոպայի մէջ դաստիարակուած և բարձր ընկերութիւններու մէջ մտած մեծահարուստ աղջկան մը համակրանքը գրաւելու աստիճան։

Ծաթրինեան՝ ամէն պարագայի մէջ լաւը նախամեծար կը սեպէր և այս մասին կնոջն իսկ բան չէր յայտներ, միւս կողմէն սակայն կը դղջար անխոհեմութեանը վրայ, որ երիտասարդ մը առաջնորդ ընտրեր էր մանկամարդ աղջկան, Թէեւ ընկերական տեսակէտով իրարմէ անհամեմատ հեռու գըտնուէին և հաւասարիմ սպասուհի մըն ալ ուղեկցէր իրենց։

Երկու երեք օր ընդմիջուեցաւ ուղեւորութիւնը, այլ և այլ պատճառներով և բնականաբար Վահէ չի ներկայացաւ Ծաթրինեաններուն, քանի որ գործ չունէր հոն։ Այս ժամանակամիջոցը տաղտուկի, ձանձրոյթի և սրտնեղութեան շրջան մը եղաւ Ալիսի համար որ պարապութիւն կը զգար իր շուրջ, խոր պարապութիւն մը, հանգիստ չէր կրնար ընել տան մէջ, շարունակ զբաղումը կը փոխէր առանց ինչ ընելը գիտնալու։ Ըստ սովորութեան ամէն օր նամակ կը գրէր հօրը ճոխ, ընդարձակ նամակներ. այն երկու երեք օրուան մէջ գաղափարները խոյս կու տային գրչին տակէն և չէր գիտեր ինչ գրէր հօրը։

Աղջիկը ինք ալ չէր հասկնար սակայն այս հոգեկան փոփոխութեան պատճառը, իրեն այնպէս կը Թուէր Թէ այնչափ պտոյտներ ընելէ ետք, տունը փակուելուն համար կը նեղուի։ Անգլիացի սպասուհին որ ձեռքը մեծցուցած էր Ալիսը և մօր մը խնամքը կը տածէր անոր նկատմամբ, չի կըրնալով նշանակութիւն տալ տիրուհիին նոր ստացած դիւրագրգիռ բնաւորութեան։

—Արդեօք անհանգստութիւն մը ունի՞ք օրիորդը, հարցուց։

—Ինչո՞ւ, սիրելի Մօտս. ինչէ՞ն գիտես որ անհանգիստ եմ։

—Անոր համար որ մէկ երկու օրէ ի վեր փոխուած էք, կորսնցուցած էք ձեր զուարթ բնաւորութիւնն ու ամէն բանէ կը դժգոհաք։

—Ես քու փոքրիկ Ալիսդ եմ միշտ. անիկայ քու կասկածդ է։

—Ամենեւին, նոյն իսկ կրնամ ըսել որ քիչ մը անհանգիստ էք, արդեօք ձեր հօր կարօ՞տն է որ այսպէս կը տառապեցնէ ձեզ։

—Անիկայ միշտ կայ ու կայ, արդէն չէ՞ս գիտեր որ առանց հայրս տեսնելու օր մը իսկ չէի կրնար անցընել. մինչդեռ հիմա ամիսը մօտեցաւ, որ բաժնուած ենք իրմէ։

Ալիս վստահեցնելով հանդերձ սպասուհին, անգամ մը եւս կը համոզուէր որ փոփոխութիւն մը տեղի ունեցած էր իր վրայ, հոգեկան ծանր փոփոխութիւն մը՝ ուշադրութիւն գրաւելու աստիճան աչքառու երեւոյթով։

Վահէի վրայ խորհիլ, կարծել որ անոր բացակայութիւնն է որ այս աստիճան կը չեչտուի. մտքէն անգամ չէր ուզեր անցնել այս կէտը. ինք ո՞ւր ան ո՞ւր, և ինչո՞ւ զբաղէր անծանօթ երիտասարդով մը որ Թէեւ դաստիարակուած, արժէքաւոր, տաղանդաւոր, սակայն վերաբերութիւն չէր կրնար ունենալ իրեն հետ։

Անգլիական խրոխտ, յամառ բնաւորութիւնը մեծապէս ազդած էր նաեւ Ալիսի վրայ որ իր խոհերուն, զգացումներուն մէջ իսկ մեծամտութիւն ներմուծած, անկում, նուաստացում կը սեպէր իրեն, պատահական ուղեկիցով մը, Վահէով զբաղիլ։ Վէս աղջիկը սակայն եթէ մտքին կարենար իշխել, սանձ դնել իսկ, չէր կրնար իր հպարտութեանը հպատակեցնել սիրտը որ երիտասարդ պատկերահանը ցոլացուցած էր իր մէջ և շարունակ անոր նախապատուութիւն կ՚ընծայէր։

Այս երկու երեք օրուան մէջ՝ ճըշմարիտ պայքար մը կը մղուէր Ալիսի մէջ որ Թէեւ կը փորձէր լռութեամբ յաղթել, սակայն միւս կողմէ ալ տենչ կ՚զգար անգամ մը Վահէն տեսնելու, անոր հետ գլուխ գլխի խօսակցելու։ Պատրուակով մը, կամ արդարացի պատճառով երիտասարդը տուն կանչել կամ անոր գործատեղին այցելել, մահ էր իրեն համար, որ ինքնիրմէն կ՚ամչնար. բայց եթէ պատկերահանը ինքնաբերաբար այցելէ՛ր....

(Շարունակելի)